

Karel Čapek

Překlady

Městská knihovna v Praze

ůjčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

přístupujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

ořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

Překlady

Karel Čapek

Znění tohoto textu vychází z díla [Překlady](#) tak, jak bylo vydáno v Praze nakladatelstvím Československý spisovatel v roce 1993. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

Text díla (Karel Čapek: Překlady), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), není vázán autorskými právy.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 19. 1. 2018.

OBSAH

Předmluva	10
Charles Baudelaire	11
Vztahy	11
Posedlost	12
Exotický parfém	13
Semper Eadem	14
Cesta	15
Sully Prudhomme	22
Puklá váza	22
Paul Verlaine	23
Žena a kočka	23
Écoutez la chanson bien douce	24
L'Espoir luit comme un brin de paille dans l'étable	26
Městské krajiny	27
Charles Cros	28
Ideální život	28
Jean Arthur Rimbaud	29
Mé bohémství	29
Opilý koráb	30
Hledačky vší	34
Tristan Corbière	35
Hodiny	35
Stéphane Mallarmé	36
Okna	36
Georges Rodenbach	38
Le malade souvent	38
Jules Laforgue	40
Neděle	40
Derniers vers IX	41

Émile Verhaeren	43
Strom.....	43
Jean Moréas.....	46
Voix qui revenez... ..	46
Dobrodruh	47
Děvče hovoří	49
Epilog z „Erifyla“	50
Podzim čili Satyrové	51
Stance.....	52
René Ghil	54
Fragment.....	54
Fragment (<i>malá Javanka mluví</i>).....	56
Gustave Kahn.....	58
Zrcadlo Cydalisisno (<i>Images d'Ile-de-France</i>)	58
Obraz (<i>Par la lande et la mer grise</i>)	59
Píseň (<i>Mosellanes</i>)	60
Ephraïm Mikhaël.....	62
Večerní dojem	62
Saint-Pol-Roux	64
Pout' k Svaté Anně	64
Henri de Régnier	67
Óda	67
Láska a spánek.....	70
Vzpomínky z Orientu.....	71
Přivítání	72
Albert Mockel	75
Odrazy (<i>Benátky</i>).....	75
Francis Vielé-Griffin.....	77
Les feuilles, cette matinée.....	77
Des oiseaux sont venus	78
Podzim.....	79

Stuart Merrill.....	81
Dobrý déšť.....	81
Psáno ve smutku	83
Ernest Raynaud	86
Slova otcova	86
Adolphe Retté.....	88
Letní zasnění III.....	88
Grégoire Le Roy.....	90
Smrt.....	90
Max Elskamp.....	91
Utěšitelka sklíčených.....	91
À présent c'est encore dimanche.....	93
Charles Van Lerberghe	94
Ma soeur la pluie... ..	94
Albert Samain.....	96
Keepsake	96
Mon cœur est comme un Hérode morne et pâle... ..	97
Připravený oběd.....	98
Francis Jammes	99
C'était affreux.....	99
J'ai une pipe... ..	100
L'enfant lit l'Almanach... ..	101
Mon humble ami, mon chien fidèle.....	102
Závěr	103
Charles Guérin	104
Francisi Jammesovi.....	104
Suis jusqu'à la fontaine... ..	106
Henry Jean-Marie Levet	107
Outwards (<i>Věnováno Francisi Jammesovi</i>)	107
Maurice Magre	108
Má upřímnost.....	108

Georges Périn	111
Děvčátko...!	111
Léon-Paul Fargue.....	113
Kiosky	113
Théo Varlet.....	114
Etika.....	114
Émile Despax.....	116
Ultima	116
Louis Mandin.....	117
Večer v Avenui	117
Léon Deubel	118
Cherchons Dieu.....	118
Alexandre Mercereau.....	119
Žíti	119
Tristan Derème.....	121
Zlatá zeleň LXVI	121
Filippo Tommaso Marinetti.....	122
V letu nad srdcem Italie (<i>Fragment</i>).....	122
Guillaume Apollinaire	124
Rýnská podzimní.....	124
Zvony	126
Cestovatel (<i>Fernandu Fleuretovi</i>)	127
Pásmo	130
Max Jacob	136
Malvína (<i>Z „Několika osobností maškarního plesu“</i>).....	136
Georges Chennevière	137
Krčma.....	137
Henri Aliès	139
Muž	139
Henri Franck.....	140
Oheň radosti v pustině.....	140

Chvála Francie.....	143
Poznámka překladatele.....	144
Ediční poznámka.....	146
Život a doba spisovatele Karla Čapka v datech	147
První vydání knih Karla Čapka.....	149

Předmluva

Spisovateli Karlu Čapkovi patří v české literatuře 20. století jedno z nejvýznamnějších míst. Jeho čtenářská obliba je veliká a neklesá ani s postupem času. Právě to byl také důvod, proč bylo jeho dílo vybráno ke zpracování do elektronické podoby v samých začátcích digitalizace v Městské knihovně v Praze.

Snaha zpřístupnit Karla Čapka co nejširší čtenářské obci vyústila v roce 2009 ve společný projekt Městské knihovny v Praze, Společnosti bratří Čapků, Památníku Karla Čapka a Českého národního korpusu, v jehož rámci se podařilo zveřejnit 53 titulů – původních děl Karla Čapka. Za projekt „Karel Čapek on-line“ získala MKP ocenění v soutěži Knihovna roku v kategorii „významný počín v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb“.

Nyní po devíti letech se k vydání souborného Čapkova díla vracíme, abychom je čtenářům předložili v redakčně nově zpracované verzi.

Přejeme vám hezké čtení.

Redakce MKP

Charles Baudelaire

Vztahy

Je chrámem příroda s živými pilíři,
jež slovy zmatenými někdy zahovoří;
v symbolů černé hvozdy se tu člověk noří,
jež na něj důvěrně svůj pohled zamíří.

Jak táhlé ozvěny, jež zdaleka se mísí
v jednotě hluboké, dálné a temnotné,
rozsáhlé jako noc a jako světlo dne,
tak vůně, barvy, zvuky odpovídají si.

Jsou vůně některé svěží jak dětská těla,
jak louky zelené, sladké jak oboe,
bohaté, vítězné či porušené zcela,

v nichž nekonečných věcí rozpětí se skrývá,
jak ambra, kadidlo, mošus a benzoe,
ze kterých extáze smyslů i ducha zpívá.

(Les Fleurs du Mal)

Posedlost

Ó lesy, děsíte mě jak loď katedrál;
hlas varhan duní z vás; ve zlořečené hrudi,
komnatě smuteční, kde chroptí věčný žal,
vaše De profundis nám ozvěnou se budí.

Nenávidím tě, Moře! Skoky tvé a ryk
sám v sobě nacházím; ten přehořký smích hoře,
jímž chrlí nešťastník své spílání a vzlyk,
já slyším zaznívat v nesmírném smíchu moře.

Ó Noci, nebýt hvězd, jež světly tisíci
mluví tak po známou, jak byla bys mi drahá!
Neb hledám černa jen a prázdnoty a naha!

Než samy temnoty jsou plachty visící,
kde trysklé z očí mých se roje zjevují mi
bytostí zmizelých s pohledy důvěrnými.

(Les Fleurs du Mal)

Exotický parfém

Na horkých prsech tvých, s očima zavřenýma
když dýši vůni jich u večer jesenní,
zřím šťastné pobřeží, jež v jasném plameni
monotónního slunce oslněno dřímá;

a ostrov lenivý, kde rodí vlahé klima
podivné stromoví, plody a koření,
kde muži štíhlí jsou, statní a vzpřímení,
a kde žen otevřený pohled žasem jímá.

Tvou vůní v kouzelnou jsa veden dálavu
zřím plachty spuštěné a stěžně v přístavu
znavené ještě na smrt moři zvlněnými,

zatím co tamaryšků silné parfémy,
jež krouží ve vzduchu a nozdry vzdouvají mi,
v mé duši směšují se s plavců písněmi.

(Les Fleurs du Mal)

Semper Eadem

„Kde vzniká,” děla jste, „ta vaše divná trýzeň,
jež stoupá jako moře v černém úskalí?”

— Když naše srdce jednou skončilo svou sklizeň,
pak žít je zlo! Tot' taj, jež všichni poznali,

to prostičký je žal, je zcela bez záhady,
a jako vaši radost, každý vidí jej.
Ó krásko všetečná, dál nepátrejte tady,
a byť byl sladký hlas váš, mlčte nejraděj!

Ó mlčte, nevědomá! duše zkouzlená!
rty s dětským úsměvem! Nad Život hedvábná
Smrt na nás pouta má a těmi víže nás.

Ó nechte, nechte lží se moje srdce opít
a jako v krásném snu se v očích vašich ztopit
a dlouze zadřímnout ve stínu vašich řas!

(Les Fleurs du Mal)

Cesta

I.

Pro dítě skloněné nad mapou, nad knížkami
jak jeho dychtění je vesmír bez konce.
Ach jak je velký svět, když v záři lamp nás mámí,
a jak je maličký svět v naší vzpomínce!

Když ráno vyplujeme, mozek ohně plný
a srdce těžké hněvem, plno hoře v něm
a hořké touhy, jdem po táhlém rytmu vlny
své nekonečno houpat v moři konečném:

jedni, kdo z bídne vlasti prchli bez loučení,
a druhí, kolébek svých hrůza, a pak my,
hvězdáři v očích kruté Circe utopení,
jež nebezpečnými nás mučí vůněmi.

Tož aby nebyli změněni ve zvířata,
prostorem, oblohou, světlem se opijí,
až ostrý mráz a žhoucí slunce mědězlatá
stopu po polibcích pomalu omyjí.

Než pouze ti, kdo jdou, jen aby šli už zase,
cestují vskutku; svým vedení osudem,
s lehýnkým srdcem, jež balónu podobá se,
dí, aniž vědí proč, vždy znovu to své: jdem!

ti, jejichž touha má tvar oblak větrem hnaných,
a sní, jak nováček sní o kanónu rád,
o širých rozkoších, měňavých, nepoznaných,
jimž nikdy lidský duch neuměl jména dát.

II.

My, hrůzo! kroužíme jak vlček nebo koule
v jich poskocích a tanci: vždyť i ve spaní
Zvědavost mučí nás a točí námi v kole
jak Anděl zlý, jenž bičem slunce pohání.

Divná pout' náhody, kde cíl své místo mění,
a nejsa nikde, může zde být jako tam,
kde Člověk odpočinek hledá bez umdlení
a stále jako blázen běží bůhví kam!

Je duše koráb, jenž svou Ikarii hledá;
hlas na můstku zní: „Pozor! Pohled' do dáli!“
Žhoucí a šílený, hlas na stěžni se zvedá:
„To láska... sláva... štěstí!“ — Hrome, úskalí!

A každý ostrůvek, jež hlídka vidí kdesi,
hned Eldorádo je slíbené Osudem;
a Obraznost, když užuž zahýřiti chce si,
tam ráno nenajde než útes, a ne zem.

Ó chudák chimérických zemí věrný ctitel!
Jat má být v okovy či v moře uvržen,
ten plavec ožralý, Amerik objevitel,
jichž odrazy tuň moře činí hořčí jen?

Tak starý obejda, šlapaje bédně v blátě,
nos ve vzduchu, si vysní ráje zářící;
zkouzleným okem zří Kapuu planout zlatě
všude, kde hnusný pelech blíká při svíci.

III.

Úžasní poutníci, v svých očích psány máte,
jak moře hlubokých, příběhy dlouhých cest!
Otevřte paměti svých skříně přebohaté,
podivuhodné šperky z éteru a hvězd.

Bez páry, bez plachet my na cestu chcem vyjet!
Je v našich žalářích tak nudno. Nuže sem,
na hladkém plátně našich myslí nechte míjet
vzpomínky plaveb svých i s jejich obzorem.

Tož co jste viděli?

IV.

„Hvězdy na nebes báni;
píščiny viděli jsme, mořská proudění;
a přes otřesy zlé i náhlá ztroskotání
my často, jako zde, jsme byli znudění.

Nám sláva sluneční a moře fialová,
nám sláva zlatých měst, západů slavný třpyt
neklidnou chtivost v srdci zažíhaly znova
do vábného se lesku nebe ponořit.

Ta nejbohatší města, nejskvělejší kraje
nebyly tajemné a svůdné jako ty,
jež staví náhoda, když s oblaky si hraje,
a vždy nás jala touha plná tesknoty.

Požitkem naše touha slíjí jen a vzrůstá.
Touho, ty starý strome, jemuž výživnou
je půdou slast, co tvrdne tvoje kůra tlustá,
do slunce zírat blíž se haluze tvé pnou!

Ty strome veliký a nad cypřiše stálý,
což věčně porosteš? — Tož pár črt s nesnází
do vašich žroutských alb jsme, bratři, nasbírali,
jimž krásné zdá se vše, co z dále přichází!

Modly jsme zdravili, jež sloní chobot měly;
a trůny jiskřící ve šperků nádheře;
paláce pohádkové, jejichž přepych skvělý
by, věřte, zruinoval vaše bankéře;

a šaty skvoucí, jež jsou opojením očí,
a ženy o zubech a nehtech barevných,
a kejklíře, kol nichž had lísavě se točí.”

V.

A dál, co ještě dál?

VI.

„Ó mozků dětinných!

Tož abychom to hlavní nenechali stranou,
my zřeli, aniž nás to hledat napadlo,
odshora dolů všude tutěž podívanou,
na nesmrtelný hřích to nudné divadlo.

Hle žena, mrzký rab, jenž ješitný a hloupý
bez smíchu sebe ctí, bez hnusu miluje;
muž, hrubý tyran, prasák hltavý a skoupý,
rab rabův, ve stoce jenž stružkou kalu je;

kat, který hraje si, mučedník, který vzlyká,
a slavnosti, jež krev svou vůní koření,
jed moci znavující vládce násilníka,
národ pod zvěřským jhem, jenž tone v nadšení;

pár náboženství, jež jako to naše věří
a lezou na nebe; a svatí asketi,
již, jako rozkošník se válí v měkkém peří,
v žíních a na hřebech si chtějí hověti;

žvanivé chlubné Lidstvo, géniem svým zpité,
třeštíci jako vždy, v šíleném vzplanutí
křičí na boha v své agónii lité:
,Ó ty mně podobný, můj pane, klnu ti!'

A ti míň pitomí, Šílenství milovníci,
by stádu unikli, jež osud stěsna kol,
v opia nesmírného klín se vrhající!
— To světa celého je věčný protokol."

VII.

Vědění hořké, které z cest si přinášíme!
V tom světě maličkém svých jednotvárných cest
dnes, včera, zítra, vždy svou vlastní tvář jen zříme:
to hrůzy oáza na poušti nudy jest!

Jít máme? Zůstat? Jdi si, když ti srdce velí;
či zůstaň, můžeš-li. Ten schoulený a skryt,
ten běže uniká bdělému nepříteli.
Tot' čas. Jsou vytrvalci, jako Věčný žid

či apoštolé, co se nikdy nezastaví,
a přec jim nestačí vlaku ni lodi let,
když v patách stíhá je ten honec naléhavý,
jež jiní od kolébky znají zabíjet.

Až jednou stihne nás a klekne na hřbety nám,
dál budem doufat a „Kupředu“ volat zas,
jako když pluli jsme kdys do Číny či jinam,
v dál oči upřeny a větru vydán vlas,

po moři Temnot se na dlouhou plavbu dáme
šťastni jak mladý poutník. Zdali slyšíte
ty hlasy čarovné, ty smutné hlasy známé,
jak pějí: „Tudy! Vy, kdo jísti toužíte

vonný plod Lotu! Zde je kraj ten, kde se sklízí
zázračné ovoce pro srdce hladová;
pojd'te se sladkostí zpít podivnou a cizí
tohoto odpůldne, jež navždy potrvá!”

Už víme po přízvuku, kdo to strašidlo je;
tam naši Pyladi k nám pnou svá ramena.
„Pluj, pluj k své Elektře osvěžit srdce svoje!”
dí ta, již druhdy jsme líbali kolena.

VIII.

Ó Smrti, čas je! Vzhůru, starý kapitáne!
Ta zem nás nudí, Smrti! Dej už znamení!
Ať z nebe nebo z moře tma jak inkoust kane,
v nás srdce, které znáš, je plno záření.

Nalej nám svého jedu, by v nás síla vtekla!
My chceme, tak ten oheň v mozku pálí nám,
vrhnout se do jícnu ať Nebe, aťsi Pekla,
až na dno Neznáma, a najít *nové* tam!

(Les Fleurs du Mal)

Sully Prudhomme

Puklá váza

Na vázu, v níž květ verbén zvadl,
narazil vějíř v doteku;
ba úder ani nedopadl,
zvuk nezradil ho člověku.

Avšak ta lehká rána denně
hlodajíc v tvrdém krystalu
plíživě, jistě, neviděně
obešla vázu pomalu.

Prchla z ní voda po krůpěji,
květ zvadl, vláhy nemaje.
Netuší nikdo rány její.
Netkněte se jí, puklá je.

Tak mnohdy milovaná ruka
se lehce jenom srdce tkne;
tu srdce samo sebou puká,
květ lásky jeho povadne.

Potichu, světem nepoznána,
pláče a dál se rozzeje
hluboká, jemná jeho rána.
Netkněte se ho, puklé je.

(Stances)

Paul Verlaine

Žena a kočka

Se svou si kočkou pohrává;
a je to divukrásné, zřítí,
jak potmě tlapka bělavá
se s bílou rukou v půtce chytí.

Své ostré nehty — ohava! —,
ty hladké acháty, jež svítí
břítostí nožů, schovává
pod rukavičkou z černých nití.

I druhá úlisně se dívá
a broušené své drápy skrývá,
než d'ábel nespí v žádné z nich...

A v budoáru stinné šero,
kde zvoní její vzdušný smích,
žhne fosforových bodů čtvero.

(Poèmes Saturniens)

Écoutez la chanson bien douce...

Slyšte, co sladká píseň zpívá,
jež pláče vám jen pro potěchu,
jak chvějící se voda v mechu:
tak lehká je, tak zdrželivá!

Kdys býval znám ten hlas (a milý?),
než nyní zastřený je zcela
jak v smutku žena ovdovělá,
a přece co v něm ještě síly,

a v řasách šlojíře, jež vlají,
jak podzimní je vítr honí,
co skrytou hvězdu pravdu cloní
a srdci v žasu odkrývá ji.

A znovupoznaný hlas praví,
že dobro jen je, co nás živí,
že záští a hněv závistivý
po smrti pranic nezůstaví.

O slávě prostých mluví zvroucna,
o zlaté svatbě, blahé něze
šťastného míru bez vítěze,
o nečekání do budoucna.

Přijměte hlas, jenž prostoduše
v oslavu zpívá bez umdlení.
Ba dražšího nic duši není
než tišit smutek jiné duše!

Bez hněvu duše trpělivá
v očistci snáší tresty časné,
a to, co učí, je tak jasné...!
Slyšte, co moudrá píseň zpívá.

(Sagesse)

L'Espoir luit comme un brin de paille dans l'étable...

Jak stéblo slámy v chlěvě naděje se třpytí.
Proč jen máš před vosou, svým letem zpilou, strach?
Hled', někde v koutě stále tančí v slunci prach.
Proč k spánku neměl by ses o stůl podepřít?

Dušíčko bledá, hled', ta voda osvěží tě,
je chladná, pij! Jdi, vždyť jsem s tebou. Zavři víčka,
sen tvojí siesty tě v náruči mé zhýčká
a ty si zazpíváš jak kolébané dítě.

Poledne. Jděte, paní, slitování jen!
On spí. Tot' úžasné, jak někdy chůze žen
chudákům nešťastníkům v hlavě dunět může.

Poledne zvoní. Pokoj dal jsem zkropiti.
Spi! V tůni oblázkem se naděj zatřpytí.
Ach kdy zas budou kvéstí zářijové růže!

(Sagesse)

Městské krajiny

V Paříži vězněn z příčin příliš mnohých věru
v těch horkých dobách z věcí útěchu si беру,
jež mnoho nestojí a na dosah mi jsou,
například z ulice, kde bydlím... pod střechou,
a z její primitivní jaksi podívané,
dík samozřejmě, sprostné dobrotě, jež vane
od prahu chudých lidí k sousedovu prahu
do jejich codenních a sbratřujících vztahů.

Napravo nalevo cuchaje sady svistí
přec už jen zářijový vítr; rvané listí
let divý napodobí ptáků šílených,
již ploší byli by, per rudozelených,
nad vřavou hádek, které sotva mnoho váží,
dělníků napilých po modrém víně v ráži,
když o křivé se slovo zkurážení prou.

Své verše skládám tu a kouřím dýmku svou,
sám sprostný, rád se na ty sprostné byty dívám,
a s nocí rychle usnu; a že vždycky snívám,
já lepší verše, bozi, verše lepší sním,
daleko lepší těch, jež psal jsem před spaním,
vášnivé, hluboké, jak voda ze skal třpytné,
v nichž nezakulhá nic, ba ani neklopýtne,
jež slávy veliké získají mému jménu,
— a z nichž si procitna ni slůvka nevzpomenu...

(Oeuvres Posthumes)

Charles Cros

Ideální život

Sál plný svěc, kde v krbu by to hrálo,
tabule stálá, s hudbou hostiny,
tabáky vzácné, kordy, květiny,
kde bez orgí by se povídalo.

Šeříky zjara, konvalinky, růže
a v létě jasmín, lípy, hledíky
by nocí plnily park veliký,
kam někdy snílek z hluku prchat může.

Muži by vesměs byli dobří rasou,
jak pyšné Múzy krotit, velmi jistí,
a ženy bez kankánů, bez závisti
by ozářily večery svou krásou.

A člověk myslel by pln dojetí
v těch vůních paží, květin, župánků,
černých kštic těžkých, plavých copánků
na dálný kraj a zašlá staletí.

(Le Coffret de Santal)

Jean Arthur Rimbaud

Mé bohémství

Tak šel jsem, v děrách kapes ruce sevřeny;
můj svrchník s sebe málem skutečnost už shodil;
tvůj přítel byl jsem, Múzo, pod nebem jsem chodil,
lala! co skvělých lásek znaly moje sny!

Široce roztrženou měl jsem kalhotu.
Paleček zasněný, já louskal jsem si v běhu
rýmy. Ve Velkém voze byl jsem na noclehu.
Mé hvězdy šustěly tam v sladkém šumotu.

A já jim naslouchal u silnic okraje
v ty dobré večery, kdy rosné krůpěje
jsem cítil na čele jak víno sílící,

kdy tiskna k srdci nohu, jako lyru v klínu,
rýmuje prostřed nočních fantastických stínů
jsem brnkal na gumy v rozbitém střevíci!

(Oeuvres)

Opilý koráb¹

Když po Řekách jsem plul, jež bezcitně se valí,
tu necítil jsem se už veden vláčníky;
z nich řvoucí Rudoši si terčů nadělali,
je nahé přibívše na pestré kolíky.

O všechny posádky jsem bez starosti zůstal,
anglickou bavlnu či flámskou veza rež.
Když s mými vláčníky ten hloupý povyk ustal,
mě Řeky nechaly pak plouti, běž jak běž.

V zuřivé šplounání a mořské přívaly
já, hlušší oné zimy nežli mozek dětí,
já běžel jsem! a věru dosud neznaly
urvané Půlostrovy vítěznější změti.

Tu bouř mi požehnala, procitlému spáči.
Po deset nocí já jak zátka tančil jsem
po moři, utopenců věčném dodavači,
nežele majáků s jich hloupým pohledem.

Sladší než dítěti je maso jablek, vnikla
mně voda zelená v jedlové kostry klín,
a hned mým kormidlem a hákem kamsi smýkla,
smývajíc zvracení a skvrny modrých vín.

A potom jsem se už jen v básni moře koupal,
hvězdami nassáta jež tajuplně plá,
hltaje sinou modř, kde časem v snách se houpal
vrak urvaný a bledý, lidská mrtvola,

---

¹ S použitím překladu St. K. Neumanna

kde náhle zbarvujíc ty plochy modra v šíru,
ty rytmy šílené pod rusým třpytem dne,
prudší nad alkohol, širší nad vaši lýru
kvasiti hořká plavost lásky započne.

Znám smršť a praskající blesky na nebi
a příboje a proudy; večery znám svěží,
znám jitra nadšená jak hejna holubí,
a časem viděl jsem, co člověk uzřel stěží:

jak v západu, ježž třísní hrůzy mystické,
ssedliny mraků dlouhé, fialové vzplály,
jak hercům podobny v hře veleantické
svých přílbic chocholy do dáli vlny valí.

Já snil noc zelenou, kdy oslňuje sníh,
pocely rodící se zvolna v očích moří,
šťáv neslýchaných oběh, zpěvně proznělých
fosforů probuzení ve žluti a modři.

Jak hysterický kravín řvoucí vlnu ryčnou
po měsíce jsem stíhal v bradel úskalí,
nemysle, že by Moří mordu dýchavičnou
Marií zářné nohy ukolébaly.

U Florid úžasných mi, vězte, bylo jeti,
kde s květy směšují se oči pardalí
a duhy napjaté jak uzdy s lidskou pletí,
kde siná stáda moří plynou do dáli.

Močály kvasit zřel jsem, chvorů prutiny,
kde celý Leviatan puchří v bažin síti,
sesutí vodních hor za větrů tišiny,
a dálky nesmírné, jež v propasti se řítí,

led, slunce stříbrná, vln perleť, žhoucí báni,
dno s vraky ohavnými v hnědých zátokách,
kde hadi obrovští a štěnicemi žraní
padají s křivých pňů a šíří černý pach.

Byl bych rád ukázal ty zlaté ryby dětem,
ty ryby zpěvavé vln modrých. Květy pěn
žehnaly odpoutané moje toulky světem,
já nevýslovnými byl vichry okřídlen.

Když na mne únava a trýzeň pásem padla,
vzlyk moře kolébavý, sladký ke mně nes
své květy stínové a žlutá přissavadla,
a jako žena já jsem na kolena kles,

tak skoro ostrov již, na jehož půdu lehkou
trus ptáků svárlivých a plavookých pad,
a kymácel jsem se, když kostrou mojí křehkou
pozpátku do hlubin šli utopenci spat.

Tož, koráb zbloudilý do zátok husté kštice,
až v éther zavátý, kde nežije ni pták,
ježž žádný Monitor, Hans žádná plachetnice
by nevylovily, opilý vodou vrak,

já volný, dýmající, mlhou zatopen,
prodrav se oblohou zarudlou jako stěna,
kde lišej slunce vzkvet i azurový hlen,
pro dobré básníky pochoutka vytoužená,

jenž od ryb elektrických ztřísněn běžel jsem,
paluba šílená, v průvodu mořských koní,
když nebe zámořská se žhnoucím trychtýřem
Červenců palicemi rozdrcena roní,

jenž na mil padesát se třás, když ryk svůj zvedal
říjící Behemot a husté Maelstromy,
jenž modrá utkvění jsem věčně věků hledal,
dím, je teď Evropy zdí starých líto mi.

Viděl jsem archipely hvězd a ostrovy,
kde plavci dokořán horečné nebe bylo;
v těch nocích bezedných zda spíte snad, ó vy
bez počtu zlatí ptáci, příštích časů Sílo?

Však příliš plakal jsem. Vždy luna krutá bývá,
je hořké slunce vždy, zjitřen se rodí den.
Mne lásky nadmula malátnost opojivá.
Oh, ať mi praskne kýl! Ať v moři pojdu jen!

Toužím-li po vodě, tož po evropské louži,
černé a studené, v balzámu večera
kde dítě na bobku, truchlivé, pouštět touží
svou loďku křehoučkou jak motýl za jara.

Již, vlny, nemohu, omýván vaším steskem,
nákladů bavlnářských rychlost předstihnout,
ni projet pochodní a vlajek pyšným leskem,
ni pod strašlivými pontonů zraky plout!

(Oeuvres)

Hledačky vší²

Když čelo dítěte, ztýráno rudou mukou,
o neurčitých snů roj bílý žadoní,
tu obě velké sestry, sličné, křehkých rukou
o nehtech stříbřitých, se k němu nakloní.

U okna dokořán pak posadí si dítě,
kde květin směsicí vzduch modrý provívá,
a prsty jemnými mu rozkošně a lítě
vískají těžký vlas, ježž rosa omývá.

Tu slyší zpívati bojácny jejich dech,
v němž voní rostlinný a růžový med dlouhý,
přerýván chvílemi, když sykne na jich rtech
srknutí vlahých slin či rozlíbané touhy.

Řas černých slyší tluk v tišině vůní plné;
až k apatii zpit, ve vlasech ucítí
se suchým praskotem jich sladké prsty mlnné
svým nehtem královským mu vešky vražditi.

Tu víno Lenosti se do hlavy mu valí,
jak harmoniky vzdech, jež zešilela snad;
a zlaskán pomalu, hoch cítí v sobě náhlý
stesk pláče bez konce stoupat i umírat.

(Oeuvres)

---

² S použitím překladu St. K. Neumanna.

Tristan Corbière

Hodiny

Almužnu zbojníkovi cest!
Zlé oko v oko zákeřníku!
A dýku na vrahovu dýku!
— Mimo stav milosti má duše jest! —

Já jsem ten blázen z Pampeluny,
bojím se smíchu lstivé Luny
pod černým flórem závoje...
Vždyť, hrůzo, pod poklopem všechno je!

Slyš, řehtačka teď zvučí zdola...
To hodina zlá na mne volá.
Zvuk hran do prázdna nocí ráz dva pad.

Už víc než čtrnáct hodin bije...
To slzy jsou... Jdi, k pláči ti je,
mé srdce!... Zpívej... Lépe nesčítat.

(Sérénade des Sérénades)

Stéphane Mallarmé

Okna

Syt bídy špitálu, kadidlem unavený,
ve všední běli záclon jež se vytrácí,
ke kříži znuděnému prostřed prázdné stěny
se potměšilý mroucí zády obrací

a vleče se, už ne by hřál své údy shnilé,
spíš aby slunce zřel tam dole, přiložit
tvář na kost vyhublou a štětiny své bílé
k oknům, jež ožehnout chce zlatý slunný svit;

horečné rty, jež prahnou po azuru žízní
— tak v mládí vdechovat svůj poklad žízněly,
plet' panenskou a druhdy! —, v okně dlouze třísni
sklo vlašných tabulek hořkými pocely.

Zpit, hrůzy zapomněv svatého pomazání
i lože bolesti, kašle a odvarů,
když večer nad krovy se krváčeje sklání,
shlížeje do zářivé výhně obzoru

zří zlaté galéry, jež v labutí své kráse
na řece purpuru a vůně klidně spí,
bohatý, plavý lesk jich boků kolébá se
v nedbale vzpomínavé, širé lenosti!

Tak já, když člověk hrubý se mi znenávidí,
an v štěstí válí se, kde chtíč svůj nasytí,
a zatvrzele se jen po té špíně pídí
pro ženu, mlád'ata jež má mu kojiti,

já prchám znechucen a k oknům všem se skláním,
kde zády k životu se zhlížím v jejich skle,
jež Nekonečno zlatí cudným třpytem ranním
a věčná rosa smývá — vidím v zrcadle

— ať je to umění, ať úchvat myslitele —
sebe co anděla! a zmírám ukojen,
bych přerozen svůj sen korunou na svém čele
nes v nebi minulém, kde Krása kvete jen!

Však běda! V shánce své se nízkost neunaví
a nezarazí se ni před mým úkrytem,
a hnusná nečistota, kterou Hloupost dává,
mě nutí nos si zacpat i před blankytem.

což nemohu, když pohár hořkosti mi přetek,
ten krystal roztříštit, jež netvor pohaněl,
a ulétnout pak vzmachem bezperutných letek,
— i kdybych za to snad po věčnost padat měl?

(Poésies)

Georges Rodenbach

Le malade souvent...

Své ruce nemocný si často zkoumává,
tak bledé, znající jen gesta laskavá
a kněžsky posvátná, když sotva lidské kynou;
na příliš útlé prsty své se zahledí,
jež o nemoci víc než tvář mu povědí
svou chabou sítí žil a suchou slonovinou.

Zvlášť večer sně se na ně dívá nejraděj,
když soumrak sklání se co podzim každodenní,
a ve svých tenkých rukou dlouhém zahrocení
zří, jak se nemoc dlouží jaksi mimo něj.
Jsou bledé, stále bledší s šerem klesajícím;
jsou, jako by se v lásce k sobě volaly;
bělostí zimomřivou rovny holubicím
a štíhlé, řekl bys, že vzlétnou do dáli.
Své skvrny nadpřirozené do vzduchu kreslí,
jako by opět luna vyšla drahou svou
a její paprsky se oknem na ně snesly.
Tu obě choré ruce stejně bledy jsou,
a o dávných svých rukou nemocný se zasní;
ty bledé ruce, myslí, nejsou jeho vlastní,
jak ručky pod vodou jsou cizí dítěti.

Pak ruce-dvojčata zří chory zanikati
— černá se voda stáhla v zrcadlené hlati —
a tonout v zrcadle, jež nemá paměti.
Ó jaká hltavá, zarytá, seschlá studna,

kde stíhá ruce své, jak v hloubi zapadlé!
jež hrouzí se, než vyschne voda v zrcadle,
tonoucí bílý pár, jenž zvolna mizí u dna.

Tu myslí nemocný, že nebude už moci
je záhy sledovat, až plný příval noci
v tu zcela zúženou tůň zrcadla se vlije;
a není to jich smrt, když vidí mizeti je?

(Les Vies encloses)

Jules Laforgue

Neděle

Lhostejně z nebe, lenoško, déšť padá,
na řeku padá, padá k vodě voda...

Dneska řeka slaví nedělní svůj klid;
nahoru dolů není bárky zřít.

Nad městem nešpor vyzvánění kvílí,
jsou opuštěny břehy, bez idyly.

Hle, chovanky (hubené procesí!)
už zimní rukávníky vzaly si.

Jen jedna nemá; ve svém šedém šatě
žalostně, zkřehle cape s nimi v blátě.

A náhle opouští svých družek řad
a běží, bože, co chce udělat?

A letem vrhá se do řeky klína.
Není tu plavce ani bernardýna.

Nad přístavem se soumrak ukládá;
rozžata světla. (Známá paráda!)

Na řece dále smáčí vodu voda,
lhostejně z nebe, bez cíle déšť padá.

(Poésies complètes)

Derniers vers IX

Ó kéž by Ona některá můj našla byt
nic nechťíc už než rty mé pít či mřít!

Ó křte, přijdi!
Ó křte mého Smyslu bytí!
Zploditi jediné „Mé srdce náleží ti“!
A to nechť přijde přes bohy a lidi
a v okno zaklepe mi,
oči k zemi!

Nechť přijde, jako blesk se snáší k magnetu,
a v nebi mém, jež otvírá se v rachotu,
a potom do rána veliký přívál z oblaků,
po celou noc huk širých lijáků. A pak?
Ať Ona přijde klopíc zraky své
a nohy očistí si tu
u vchodu do kostela, ó mí předkové,
duchovní Soucitu,
by děla:

„To není přirovnání, ty a ti druzí páni,
třeba jich nehaním, tys anděl proti nim,
před tebou oči skláním a celá se ruměním,
a chování tvoje mne uchvacuje,
co v tobě vidím, mně nad zlato je!
A vím, že osud krutý mne k tomu nutí
(ó já už jsem na to zvykla si!)
jít jen a čekat na tvé ohlédnutí,
a pak ti říci, co pro mne jsi!

A na nic nemyslím; jen nemám pokoje,
a to je život můj a jenom pro to je.

Řeknu ti jen, že pláči po celé noci
a naši se mračí a mne straší, že vypláči si oči.

Já v koutech pláči a nic už není, co mne zveselí;
ó tak jsem do modlicích knížek plakala v neděli!

Ty se mne ptáš, proč právě ty a nikdo jiný.
Ach nech to, jsi to jenom ty a nikdo jiný.

Tak jistě to cítím, ach jak prázdnou v prsou svých
a jak na vašich rtech k smrti výsměšný smích."

Tak, polomrtvá, přiběhla by do úpadu,
zhroutit se na rohož, již pro ten případ přede dveře
kladu.

A tak by ke mně přiběhla s očima šílenýma docela
a oči ty by všude, všude za mnou stáčela.

(Poésies complètes)

Émile Verhaeren

Strom

Sám,
ať kolébá jej léto, ať jím zima svistí,
ať jíní peň mu kryje nebo svěží listí,
vévodí po dny něhy nebo nenávisti
životem ohromným a svrchovaným, sám
rovinám.

Vždy stejná pole vidí po sta-, po staletí
a stejná orání a zase stejná setí;
zrak dávno zhaslý, předků zrak
nejdávnějších se díval, jak
po niti nit, po outku outek
mu hrubou kůru tká a uzlovité sněti.
Obžíral pokojně a mocně jejich dílo;
u paty huňaté jim ustlal z mechu koutek,
kde kryl je v poledne, když k spánku ulehli si,
a v jeho stínu bylo
sladko jich dětem, jež se milovaly kdysi.

Dle něho, sotva svitne den,
ve vesnicích čas věstí, pláče-li či zpívá;
v tajemství bouřlivých je mraků zasněžen
i slunce, jež se mračně na obzorech skrývá;
je sama minulost vztyčená v širém poli,
než ať v své dřevo jakékoli
vzpomínky tvrdě zarývá,
sotvaže ledna ubývá
a v jeho starý kmen se míza vlévá zas,

se všemi větvemi, se všemi poupaty
— trčící paže, ústa bláznivá
vyráží křik nesmírně napjatý
v budoucí čas.

Z paprsků dešťových a ze světelných nití
tkáň listů průsvitných dychtí teď upevniti;
své uzly stahuje, hladí své haluze;
tlačí se čelem výš k zdolané obloze;
své své kořání vrhá tak chtivě dál,
že půdu sousední i močál vystřebal
a že sám užaslý se pozastaví chvíli
nad vlastní hlubokou, zuřivou, němou pílí.

Oh, jaké zápasy však vedl celou zimu,
by takto rozmáchl se v plném úsilí!
Čepele větru kůru protknuly mu,
údery orkánu a vichr zběsilý,
žíravé piliny, jež jinovatka sela,
veškerá nenávist, o život válka celá,
a ze Severu sních, z Východu kroupy zas
a zuby, jimiž hryzl strašný bílý mráz
až v hustých štůčkách vláken, v samém živém lýku,
ta bolest kroutila jím, mukami se chvěl,
a přec po celý čas
ni v okamžiku
své síle nedal poleviti
v přepevné vůli, by své rozložené žití
krásněji každým jarem utvářel.

V říjnu, kdy na něj už vítězné zlato padá,
má chuze mohutná, byť těžká umdlením,
na dlouhé pouti své zbloudila časem ráda
tam k stromu provátému větrem jesenním.

Jak výheň plamenů a listí obrovitá
plál pokojně a tyčil se do blankytu,
a v dutém větvení svém, zdálo se, že skýtá
skrýš duší tisícům, jež sladce pějí tu.
Já k němu zamířil — jas oči zaleje mi,
prsty a dlaněmi po kůře hmátl jsem
a cítil, jak se hýbá, jak se hrouží v zemi
hluboko nesmírným, nadlidským pohybem;
tu láska chytla mne a vroucnost rozechvělá,
svá prsa brutální já k němu přiložil,
že temný jeho tep a jeho síla celá
mi v srdce protékla a vnikla do mých žil.

Tu v jeho širý, krásný život byl jsem vmíšen;
jak jedna z haluzí do něho vrůstal jsem;
jak případ nádherný stál rozkročen a pyšen;
já měl rád vášnivěji lesy, vodu, zem,
bezmeznou nahou pláň, kde mívá mračné nebe;
já proti osudu opásán pevně byl,
mé paže celý prostor chtěly pojmout v sebe;
lehkost mě zaplavila ze svalů a žil,
a já jsem křikl: „Síla svatá je;
tož jen ať její značku člověk vtiskuje
násilím ve své smělé plány:
je ona to, jež chová klíč od rajské brány
a mocnou pěstí ji otvírá jediné.“
A tu kmen sukovitý horoucně jsem zlíbal,
a když pak šerý večer z temna nebe splýval,
já ztrácel jsem se v mrtvé krajině,
jda kamkoli, jen kupředu, vše jedno mi,
s výkřiky z bláznivého srdce trysklými.

(La Multiple Splendeur)

Jean Moréas

Voix qui revenez...

Ohlasy konejšivé, kéž nás konejšíte:
refrény zašlých věcí, jež se vzdalují,
zvonečky mezkovy v ohybu alejí,
— ohlasy konejšivé, kéž nás konejšíte.

Flakony někdejší, vy flakony, nás zpijte:
vy vůně stříží v žních, jež dýší potají,
ambro a pižmo těl, rty vonné levkojí,
— flakony někdejší, vy, flakony, nás zpijte.

V tom zimním šerém dni už píseň skřivání,
v tom šerém dni zpěv skřivání už nezvoní.
— Ohlasy konejšivé, kéž nás zkonejšíte.

Skoseny lilie i růže v zahrádce,
u vod, zmrzených vod, skoseny kosatce.
— Flakony někdejší, vy flakony, nás zpijte.

(Les Cantilènes)

Dobrodruh

Nejsem oškliva a jsem bohata; dovedu
vás milovati a ukázati se uznalou.

I.

Z úst zubů třicet dvě mu blýská třpytem smaltu,
jak v šarlatové skřínce bys je uschoval tu,
a jeho kadeřavý, napálený vlas,
pro nějž kdys Abatyše měla ho tak ráda,
po oči, karbunkuly čarovné, mu spadá,
až po stín jako surmou nabarvených řas.

II.

Pěst v černé rukavici o bok opřena je,
po straně dlouhý meč, z čapky mu péro vlaje,
tak mívá netečně pod domů pavlány.
Má kabát z hedvábí, a jeho zlatou dýku
s třásněmi stříbrnými zdobí na knoflíku
zelené smaragdy a démant vybraný.

III.

Do ložnice, jež dechem zvadlých kytek voní,
zámecké pyšné paní, kterým závoj cloní
rozkoší přetížené čelo schýlené,
mu kupí dublony, piastry, šperky, zlato,
by hvězdně živé oči dal si zlíbat za to
a rty jak podřezané zvíře červené.

IV.

Bůh krásou, silou meč: s ním souboj smrtí splácet
musili hrabě Montagu, kondotiérů dvacet,
ba prý i papežovi čtyři synovci;
tak s hlavou vztyčenou a kliden městy kráčí
a milky otrocké na podpatcích svých vláčí,
jimž zranil duši jeho pohled kvetoucí.

(Les Cantilènes)

Děvče hovoří

Fenykl mi pravil: Má tě rád,
že co chceš s ním můžeš udělat;
jen se ustroj, než se navrátí.
— Fenykl vždy jenom lichotí!
Slituj se Bůh nad mou duší!

Chudobky mi řekly. Jak jsi, bloud,
na slovo mu mohla spolehnout?
Jeho srdce lásky necítí.
— Chudobky, je pozdě raditi!
Slituj se Bůh nad mou duší!

Šalvěje mi řekly: Nečekej,
v jiné náruči sen našel jej.
— Šalvěj, smutná šalvěj, tebe si
věnečkem chci vplést ve vlasy...
Slituj se Bůh nad mou duší!

(Le pèlerin passionné)

Epilog z „Erifyla“

Mantovy velká cti, lahodný Vergilie,
jak vlna proudící, jež pokojně se lije,
pro stromků bujný růst své živné vláhy dá,
tak hlas, ježž učeně jsi vyloudil své lýře,
věk po věku se šíře
vždy bezúhonných duchů sílu pozvedá.

A potom, Dante, ty, jenž roven duchu Řeků
vzlet vyšší propůjčil jsi Múzám středověku,
tak Kalliopy pln až k duše hlubinám,
v svých božských rýmů sladké, zamyšlené kráse
na dvojí svatý vrch jsi stoupal na Parnase,
do ráje křesťanů bys hledal cesty tam!

Ó drazí mistři mí, já, vašeho žák díla,
jsem osmělil se vzkřísit mány Erifyla;
tož z bohů nejslavnější kéž mě povzbudí
Apollo, a můj plápol roznítiti ráčí,
má loutna francouzská ať pro vás naladí
ta slova památná, jež staršímu z vás mladší
v své Božské komedii po toskánsku dí:

*Ó slavní mudrcové, poezie zdroje,
otcové a všech pěvců ozdobo i jase,
mou slabost zvedněte a necht' mi přičítá se
touha, jež k vašim dílům vedla kroky moje!*

(Ériphyle)

Podzim čili Satyrové

Já včera potkal jsem, když jsem se lesem bral,
kde rád se toulávám, bych prosníval svůj žal,
tré přátel satyrů; měch první satyr nes,
a přece hopkoval; jak kyjem Herkules
z nich druhý vůkol mával olivovou holí.
V soumraku klesajícím, zedrán o listí,
jímž podzim postlal půdu, temnil se les holý.

Tu třetí ze satyrů na vrch usedl
a hrubou píšťalu svou ke rtům pozvedl,
tak čile prsty hraje, zvuk že vyšel z ní
tenký i nadmutý, šílený, spanilý;
tu oba druzi jeho ihned shodili
i měch i hůl a v skok se dali taneční,
i zřel jsem křivé nohy, střídavým jež rázem
zvedaly mrtvé listí, dupajíce na zem.

(Poèmes, 1886–1896)

Stance

Protrhši deštivých dnů roucho smutečné
na velké kaštany, jež prořídly už v chladu,
na pozdní záhony, na vodu, v oči mé
svou něhu liješ, bledé slunce listopadu.

Co po nás, slunce, chceš? Nech, květ by opadal,
by listí zahnilo a vzal je vítr divý!
Nech vodu zkalit se a ponech mně můj žal,
jenž sílí duši mou a myšlenku mou živí.

* * *

Ta růže zahradní, již pokorné a všední
pro její skromňoučký tvar jsem si nevážil,
přec jata ve váze tu prožila den ke dni,
byť azur nehřál ji a rosou nesvlažil.

Pak znavena a na smrt bleďa odevzdaně,
nemohouc růst už dál a více květů dát,
střásala svoje plátky pomalu a maně,
lhostejna ke vší snaze žít či dokonat.

Znejž mlčet, tajemný svůj osud potkáváje;
proč tuto vzpomínku dnes je mi s sebou nést?
Mé srdce příliš plno stínů je a taje;
už přízrak květiny břemenem pro ně jest.

* * *

Myslím na mořská nebe, na západů nach,
na moře zpěnění, když zle se rozdivočí,
na bárku rybáka, na kraby v skulinách,
na Glauka, Prótea, Nérea modrých očí.

Na starce myslím, jenž na prahu chaty dřímá,
na tuláka, an váhá, kudy by se dal,
na drvoštěpa, jenž svou širočinu třímá,
na město, jeho hluk, svou duši, její žal.

* * *

Za jitra bledého jsem v širá lada vcházel
pod mraky nízkými, když bouřný vítr vál;
jen havran ponurý mou cestu doprovázel
a v kalužinách vod můj krok se ozýval.

Klikatá záře blesku na obzoru šlehla,
i zdvojl severák své táhlé zadutí;
než do mé duše bouře ani nedolehla
přehlušována tlukem jejích perutí.

Svou skvělou kořist zlata, zůstavenou létem,
z javorů, jasanů rval vítr Jeseně,
a havran se mnou dál plul neúprosným letem,
na osudu mém nic už, pranic neměně.

(Les Stances)

René Ghil

Fragment

Nechce mi spát, mé dítě...

Nechce dítě mé

mi usnouti, a k světlu nese v pousmání
náhodné hmátnutí a první hravou, maní
jednotu pohybu, jež nevědomky víží
zšeřené Dědičnosti, — nese k záři ranní,
po kruhu světla, k slunci, gesto vítězné,
že patří do světa...!

Vzdáváš se, dítě mé,

životu! Máti tvá

jde spustit záclony, těžké, neb noc je tíží
leností atomů, leností krve...! Šírá
jak voda — neznáš jí — je mírná noc, kde zmírá
útrapa našich Očí, žížeň žíravá
života, chtivé úsilí...!

... Je v moři lod' (a daleko
ze stožáru oko bloudí kol!)
v samotě lod' uprostřed vod,
kde lodníkem je můj milý hoch.

A z tropů jednou (daleko
ze stožáru oko bloudí kol!)
co z tropů, kudy bral se v dál,
můj milý pro mne darem vzal?

Života slunce (daleko
ze stožáru oko bloudí kol!)
veze ti slunce, veze zlata,
že vyzlatí ti celá vrata:

a ty jej potom najdeš (řid' tě
hvězdami nebe, odplulý!)
a najdeš jej, jak bál se v dáli
osudů, jež tě stihnuly,

i po mé smrti, umru-li:
pod zemí jméno Láska, skrytě
v mých prsech, jež se uplakaly...!

Však nechce usnouti, mé dítě...

ó mé dítě

mi pro pláč nechce spát! prosebným gestem chvátí
světlo, jež příliš zná — ze svého vyhnanství

na vlnách nicoty kde bloudí v zoufalství
a trápí se... — Záclonu noci rozhrň, Máti
mlčení: Radosti jak příslib do prstů
ať svitne mu

ohromné slunce! první bůh!

(Dire du mieux: L'Ordre altruiste)

Fragment

(malá Javanka mluví)

Jak ryby létající kolem úskalí
ve skoku zaskvěly se solí moře,
žel vzpomínky, jež z času vyvstaly,
prodchnou se časem trpkou chutí hoře...

Jiό...

byl svátek — včera, v Batávii. Vysoko
na moři, v sluncích, jež mi v hlavě hoří
tak jako lítostivé zalesknutí! Ach,
vysoko v sklíčených mých Ocích stoupala
jak řásná dračí křídla, ve snu, edjong'-čina
se stěžni, stožáry a lany, ráhny všemi:
za obzor těžkých poutí, opouštěje zemi,
v hourání ospalém se louče vyplouvá
k západu míře parník — tam, kde loudavá
je zoře zářivá, jež mysl otvírá mi...

Šum vánku stuleného — sũmarũvũn'g —
tlumeně, sladce mluví, stulen do květů.

Tu noc však povětrný liják v rozletu
pleskaje padl v lupeny: ach moje rũmah
se otrásla v svém nesmírném a hluchém ůmũn'g
jak duše muže, který dechu popadnout
nemůže! A v mých rukou rozevřených hluch
a tich byl dusný vzduch...

Ach roztáhnouti prsty
a ngun' ggũt — tun' ggũt! Drobně vyhrnout
rty zprahlé v sténajícím sladkém škytnutí...

Mé oči umlklé západů nocí temnou
v dálavě pustých sluncí zřely míjeti
parníky z Irůpy, jež neodplují se mnou!

Šum uspaného vánku — sůmarůvůn'g —
do květů stulen váhá, v sen se ukládá.

Můj odpočinek je jak símě dian'tůn'g,
jež jednou hrozen zlatých pisang' plodů dá.

V koruně ketapanu spánek vánek víže
jak útlé ptáče, jež tam čekati chce zoři.

Má matka ketan rýže sladká zrnka hryže,
mých očí černý úsměv pro ni zlatem hoří...

(Le Pantoun des Pantoun)

Gustave Kahn

Zrcadlo Cydalisino

(Images d'Ile-de-France)

Zrcadlo vzácné, jež koupil v Benátkách kdysi
dobrý pan abbé de Bernis,
znuděno tajem prázdné komnaty visí tu,
neb duše Cydalisy
odlétla večer kdys, když slunce zapadalo
za zelenými chlumy, ze stropu blankytu.

Do rakve dali jí čajové růže a tulipány
útlé jak její tělo, skvělé jak její rty,
a její krásné šaty z krásných dnů její krásy. —
Kostky veselé sudby jsou smrtí falšovány. —
Na rakev dali jí fialek květy a růže z Jericha,
jež zdobily její zmlený kiosk druhdy;
po celé noci smutku tam slavík naříká —
láska i jaro, obé je hodina hudby.

A potom cypřiš a myrta se zimostrázem
z kupletů všechny jitřní květy zažene rázem
Tircisi, markýzovi a nadto záletníku.
A víly z opery, jež o jeho smutku vědí,
s dojatým úsměvem Euridiky za ním hledí,
co ona sama se v Erebus vzdaluje
a v akordech nekonečných pláč houslí žaluje.

(Le Livre d'Images)

Obraz

(Par la lande et la mer grise)

Den zimní, úsvit šedivý,
sít' zármutku, rez diadému,
světlo, jež čadí v pološeru,
je zimní den a úsvit tíží —
je znaven člověk, chvíle se plíží
od věci k věci v tom nízkém sále
širém a dlouhém, bezhraničném, kde se chví
znudění.

Hodiny staré, zlaté a matné —
barbarské růže kol jejich skříně
zelené temně jak louka v zimě;
spadne, slétne
čekáním vadnouc hodina po hodině;
zestárlá časy Atalanta
jich zlatoplodý trhá zvuk
jen líně, jen líně.

Ó šedé mraky, prchavé vlání
tak blízko cel, tak blízko dlaní,
ve staré knize bledé strany,
kde uschlým inkoustem předem psány
jsou zítřky už, podzim naslouchá
a cítí v sobě své teskné sny
stárnouti, stárnouti,
a chrapot větru smrtelný
slábnouti, slábnouti.

(Le Livre d'Images)

Píseň

(Mosellanes)

Tam v lotarinském kraji
dub velký stojí v háji
a na něm ptáče čaruje,
když zazpívá, když zazpívá
tak silně, že kdo miluje,
sám a sám z lesa se vracívá
do dědiny, do dědiny,
a uchvácen tak září,
že i ta nejkrutější, i ta nejmoudřejší
se usměje před jeho domýšlivou tváří
po jednu či dvě vteřiny.

Tam v lotarinském háji
potůček mírný běží,
tak klidný, pěkný a svěží,
že nejmíň záletný hoch k němu nakloněn
tak statný, tak statný vzhled si dá,
byť z barchetu má čapku jen,
jak kavalír hned vypadá
tak vznešený, tak vznešený,
že krásky se na něj usmívají
po jednu či dvě vteřiny.

Tam v lotarinském háji
je zdvořilá ozvěna,
tak něžná a tak důvěrná,
že když jdou panny samy v lese,
jdou skromně a jistě nic neříkají,
cos dí jim v šepotu, cos dí jim v šepotu:

Nejsladší, nejkrásnější milý bude tu.
V sedmimílových botách přijde
či poštou přijede —
tu kráska usměje se
po vteřinu nebo dvě.

(Le Livre d'Images)

Ephraïm Mikhaël

Večerní dojem

Té noci nad nábřeží řeky zamlklá
teskný a mrazivý klid podzimu se kloní.
Bezvětrí. V lucernách plyn řadou monotónní
v hloubi kol světelných jak lidské oči plá.

A jako vata se ve vzduchu mlha valí,
v ní zastřený náš hlas zní mroucí ozvěnou,
co ve snách jdeme, zkřehlí hrůzou studenou
večera nasáklého přetěžkými žaly.

Jak hustý kovu proud se černá řeka leje
pod nebem bezlunným v pleskotu šumných vln.
A nyní, neurčitých ospalostí pln,
v nedbalost pochmurnou, širou se potápěje

vzpomínám líných hodin, jež mi bylo žít,
a duše má se zítřků podobných jim bojí,
a spánek letargický v léčivém by zdroji,
předlouhý zapomnění spánek, chtěla pít.

Sním, oči přivřeny; třas světél nad hladinou
svým fantastickým svitem řeku napájí,
a já sním, zíraje, jak po ní prchají
ty odrazy, jež do vod slzami se řinou,

že v truchlé oblohy dalekém zákoutí
jakýsi bývalý bůh pláče, bez úkoje
svou znuděn věčností, a zlaté slzy svoje
do těch vod kovových nechává kanouti.

(Oeuvres)

Saint-Pol-Roux

Pout' k Svaté Anně

Pět Hochů z kameniny, ožehlých jako skály, s očima modrýma, jako když v šíři dáli moře zadřímá, pod paží vedou se do kaple, jež jim kyne malovaná a odkud pěkně stařecky se směje Svatá Anna.

V nedělních šatech, napuštěné vůní majoránu, je zavěšeno provází pět Nevěst z porculánu, každá jak hračka maličká a s tvářící, jež září jako panenská jablíčka, — neb od velryb, od hrozných velryb hnusných tlam s pomocí boží vracejí se k nám ti zdraví hoši z moří, určení do jejich loží.

Tož věneček těch mladých párů míří ke kapli Svaté Anny, po dětinském tom suchopáru, a mívá lněné lány, úly, mlýny, hrady, vesnice, pohanku, černé zvonice, s úrodou vozy, louky, kde na trávě se pasou krávy, ovečky i kozy, jež mečí jako babky třesavě.

A živi zdraví dorazí ke kapli plné zlata, kde pěkně stařecky se směje dobrá Svatá.

Jdou obětovat, děti moře, svou oběť obětovat námořníků Kmotře, jdou ke své Kmotře mořsky siných zraků, jež před žravými vlky severáku jim skytla ochrany a dovedla jim veliké dřevěné berany do rodné stáje Kornuaje.

A nyní každý v hloubi kapes shání, za zvonů hlaholného přivítání, a hledá ve svém šatě Srdíčko ve stříbře či zlatě, slíbené v dáli u úskalí, jež do barchetů černých šatí ženy, jež ke studni se chodí vyplakati.

Tak hledají teď ve svém šatě Srdíčko v stříbře nebo zlatě, zatím co do trávy a mechu z únavy po dlouhém spěchu ukládá se pět sladkých snoubenek o dlouhém zapleteném vlase.

Než oni loví z kapes plnou dlaní za zvonů radostného uvítání, a vše, co vytáhli a mohou vytáhnout, jsou jenom korály, pár krejcarů a troud a hrstka medailí; leč Srdce slíbené nikde ne.

Už vědí provinile, bledí nad komže bílé, že dar pro Světici v své zapomněli vesnici.

Tu pláčí lodníci, poslušní poutníci, neb nechtí učiniti vdovou dárků Světici krásných mořských zraků, jež prámy posílá na pomoc křehkých vraků, — neb to je zbožná víra těch, které nosí voda širá pod kříže pyšným tvarem, jež tvoří ráhno se stožárem.

Potichu vánek kolébá spánek Nevěst z porculánu, vonících dechem majoránu.

* * *

Najednou, s hlavou zdviženou, pět Hochů z kameniny vytasí pět nožů, které nosí za pásy, pět nožů, které stříbrněji planou než pět sardinek z Lorientu, a každý za svou pannou v snách zamíří po špičkách.

Jich uši v copech rusých kadeří se podobají mušlím v písku přímoří.

Jak ke hloupostem lásky, pět Hochů skloní kolena před spící krásky, do trávy zelené jako rosníčka zelená.

Když na kolenou před svou vyvolenou rozepjal každý živůtek její, kde jablíčka dvě z Quimperlé se smějí, všichni do živých hrudí v jediném rozmáchnutí, oči jak svíčky rozžehlé, ponoří sardinky z ocele.

Tu vytryskl proud ruměný jak růží lupeny, zbarvuje náhle mechy zpráhlé: řekl bys, růžový trs výhně že ověsil je odrazem své záře, nebo že v moruších a ostružině si šťávou plodů pomazali tváře.

Jich ruce posléz se do krásných prsou ponořily a vyňaly pět Srdcí, Srdcí pět tlukoucích křídly.

A stále vánek kolébá spánek Nevěst z porculánu, vonících dechem majoránu.

Pak každý zašiv ránu v těle — nití drahého pocelu v zubů jehle — a každý zapjav živůtek její, kde jablíčka dvě z Quimperlé se smějí, pět Hochů z kameniny vchází v kapli malovanou, položit Srdce, Srdíčko křídly tlukoucí, před Svatou Annou krásných mořských zraků, jež před žravými vlky Severáku jim skytla ochrany a zavedla jim velké, dřevěné jich berany do rodné stáje Kornuaje.

Běda! když vyšli z kaple Svěťice po krátkém čase, zmizela zatím pětice jich Drahých o dlouhém a zapleteném vlase.

Již nejsou v mechu ani na trávě: odešly, odešly již v spěchu cestou, jež bělavě se obrací až k vrkající vesnici.

Volají za nimi jich jméno: Yvonno, Marto, Marion, Naïk a Madeléno!

Již se však krásky neobráťí, Yvonna, Marta, Marion, Naïk a Madeléna; a nehodné se v dáli tratí.

Tak v dáli, že jich čepec bílý, nejprve racek s bělostnými křídly, se mění v křídlo motýlí a vločkou sněhu v obzoru se rozptýlí.

Tu omdlí tíhou viny pět Hochů z kameniny, zatím co mizí už pět Nevěst z porculánu, vonících dechem majoránu.

* * *

Že srdce nemají, už lásky neznají: Yvonna, Marta, Marion, Naïk a Madeléna.

(Les Féeries intérieures)

Henri de Régnier

Óda

Tvé líce vlnadné
jsem, Lásko, zahalil na dně snů,
tvé líce vlnadné
jsem, Lásko, zahalil dnů svých na dně,
tvé jasné oči a pomalá ústa,
jež v ucho mi mluvila ve stínu;
ověňčil jsem ti vlahé tvé vlasy husté
korunkou z listí a fialek utočenou
a holoubky tvé jsem k ránu pustil,
zhasil jsem nohou pochodeň tvoji černou
a zlomil jsem luk tvůj, šípy tvé rozhodil:
na paměti dnu
tvé líčko jsem, Lásko, pod závoji skryl
v hlubině dnů.

Poněvadž Jaro pělo v jitřním jiskření
po proudu klidné řeky, kde chví se třtina mladá,
poněvadž Duben smál se v zvučné jeskyni
na prahu stříbrná svá vřeténka přada,
poněvadž v svěží stromy přšela světla záplava
a modré pěšiny že vedly do lesa,
a konečně že nad mořem hvězda zaplála,
táž, která za cypřiši stoupala v nebesa,
Lásko s očima ukrutnýma ve studu a nytí,
pro něž tolikrát bez útěchy bývala jara má,
tvůj pohled jsem zastřel a nechal zastínit ti
obličej s očima nytím a smíchem jasnýma.

Kdyby jen Léto ryšavé obilím a rudé barvou růží,
kdyby jen Léto,
jež tajemně v síle a zrání zkvetlo,
kdyby jen Léto zlatých večerů a rusých zoří
se zralými plody, jež teplé krůpěje roní
na zemdlené rty, hryžící do nich,
kdyby jen Léto
polední, hvězd a sluncí v planoucí záři,
jež ve větru zpívá uzrálým zlatem těžkého obilí
a krvácí a volá ze všech růží,
mně do krve, sladká Lásko, nevdechlo vír opilý,
zda byl bych zakryl tak tvá ústa
těžkou růží
líbeznou pro má ústa?

Již Podzim tu je.
Jaro i Léto zesnuly v pomalém běhu chvílí;
ze všech svých studánek Podzim za nimi kvílí:
vodotrysk pláčem se chvěje, nádržka prozpěvuje,
bublají prameny,
slzy se roní z krápníků jeskyní:
a ty jsi na konci aleje,
kde žalují mrtvé listy, oděny
ve zvadlé zlato a bledý nach;
a tam jsi ty, Lásko, a líčko tvé skryté je.
Už věnce tvoje
opadaly.
Tvůj zlomený luk se mezi šípy válí...
Vysokou pochodeň, jež v popelu zhasla,
zda rozžhnu ti zase,
by plála jaseň ve večery temné?
Tvé oči už nechtí viděti mne
ó Lásko, Lásko!

Tvá ústa k mým se studeně chýlí,
a z hloubi dnů svých slyším, jak polohlasem
Minulost ze všech studánek pro tě kvílí!

(Les Médailles d'Argile)

Láska a spánek

Měsíčně modrá je a slunně žlutá stěna,
kde Spánku po boku je Láska zobrazena,
ten s lampou uhaslou a ona se smolnicí,
a denně prýská štuk, zed' vlhne mokvající,
neb prázdná klepsydra a život dávno minul.
Se setřenými ústy bledý úsměv splynul,
a já tich prohlížím, ó Mládí, na tvé zdi
ten emblém podvojný, ježž úsvit nevzbudí,
a sluncem zlacené či modré lunou sinou
se z hodin písečných bez konce chvíle řinou
v nehnutém mlčení, a já tu dlouze jat
zřím Spánek hluboký po boku Lásky spát,
jíž dýmá pochodeň a hasne v mrtvé černi,
a znenáhla mně zdá se ve tmě podvečerní,
že Láska po dlažbě své chromé křídlo vláčí
a dřímá znaveně po boku Spánku v pláči.

(Les Médailles d'Argile)

Vzpomínky z Orientu

Když oči, vzpomínko, si zacloním, tu hned
zřím mešitu, kde vrká holub na nádvoří,
a bílé dláždění, kde pestrý dav se koří
a velký stín svůj vrhá báh i minaret.

Pak bazar zšeřený, bludiště napohled,
a krámek, kde se noha v rozestřený boří
koberec nádherný, jenž v sytých barvách hoří,
co kupec na prstech svůj dělá rozpočet.

Vdechuji vůni Východu, kde smíšeny
zápachy velbloudů jsou s růží lupeny,
škvařivý tuk a vonná pražící se káva,

a touha po sladkostech ve mně náhle vstává,
jak bych, ó Damašku, měl ještě na jazyku
chuť meruňkových cukroví a suchých fíků!

(Le Miroir des Heures)

Přivítání

Spanilí byli oba tvářemi i tělem,
v pohledu smělém
jim oči blýskly usměvavou září,
a před jich tváří,
když štíhlé, čilé mládí jich jsem viděl,
jsem shrben cítil se a málem za své stáří
byl bych se styděl.

Léta
přetěžká bedrům jsou a tíží
ramena plná síly
dusivou vahou mrtvých chvílí,
léta
jsou zlá, a žití
krátké a rychle hlava bíle zkvétá;
a dlouho, dlouho žil jsem dodneška.
Léta jsou přetěžká...

A oba pohleděli na mne v úžase,
že ten, jež jinak si snad představili,
jim v uvítání zvedá se
lnem oděn jen a holý vlas,
ne v purpuru, jak si snad představili,
a ne na čele zlatý diadém.
I děl jsem jim: Nuž oba pěkně vítám vás."
A nato jsem
k nim promluvil:
„Jak, synáčkové, po vypráhlém svahu
v ten žhavý úpal srpnový
jste stoupali až k mému prahu,

ó vy,
jež na počátku cesty dole možná čeká
s milostným pozdravením čísi bílá ruka!
Jestliže pro mne jste svou prodloužili dráhu,
tož aspoň verše mé vám pomáhaly snad
svým rytmem, jehož vzpomněli jste právě,
mladistvé kroky skandovat?
Já nikdy netoužil po jiné slávě,
než by se slova básníkova
líbila hlasu, jenž je zpívá znova.
Vám-li se líbí moje, díky vám,
neb jenom proto, zpívaje si sám
svůj sen, když jsem jej v duchu složil, hned
už dvacet let
zde přebývám.”

A jedním gestem stěny kamenné a holé,
svou lampu hliněnou jsem ukázal a lože,
kde spím, a podlahu, na které taktem nohy
choditi rovně učím chromý verš svůj mnohý,
a péro z třtiny, jež do vosku slovo ryje,
když na destičce hladké hrotem zachytí je,
co božská vůně vosku plaché slovo v letu
zvábí a připoutá ve sloku plnou květů,
že slunným paprskem do kytky veršů sletí
a v ní se tajemně, jak včela, bude chvěti.

I pravil jsem:
„Děti,
léta
jsou těžká bedrům; břemenem
pro rámě plné síly
je tato tíha mrtvých chvílí.

Léta
jsou zlá, čas rychle letí
a záhy hlava bíle zkvétá...
Jestliže kdys
mne chtějíce snad navštívit
se setkáte na této právě cestě
uprostřed ječmenů a žit
s početným průvodem,
jenž nesa palmy v rukou bude stoupat sem,
tu tedy vězte,
že jdouce za nimi už byste neuzřeli
mne jako dnes tu v tomto šatě z plátna stát,
jenž na plecích se dře, na loktech zděravělý,
než pak už zlatem ověnčena snad,
na těle pyšný nach,
— a na marách!"

To děl jsem jim, by se to dověděli,
neb spanilí jsou oba tvářemi i těly
a jasný, smělý
že úsměv vidím v jejich očích plát,
protože snad
v nich žije něco touhy po slávě,
tak mluvil jsem k nim, by se dověděli,
co je to sláva,
co dává,
že s námi klamavě
si zná jen hrát
a její krutý vavřín že se vždy jen složil
na čelo vychladlé, z něhož už nezůstává
než trocha lidské hlíny, kde Bůh právě dožil.

(La Sandale ailée)

Albert Mockel

Odrazy

(Benátky)

Dech léta na lagun hladině
nehnutou vodu sotva zvíří.
Plachty ve vzdušné hodině
k ostrovům míří.

Kosatce moře, šeríky oblohy
prosyť světlo modří průhledných květů;
v prázdnu zářivé rozlohy
dlouhé a jemné křídlo v letu
kříšťálem zvoní v hloubi oblohy.

Stín bárky je modrý na ploše vod;
s ním vlna si hraje, plná růžových poupat.
Která je čistší rozkoš, než vdechovat van, jímž voní,
trhati azur vod, a v stínu růžových poupat...
Je duše co jiného než pouhá iluse vody,
kde v sladkém ránu bez konce stoupá
o dómech ze zlata sen a nad sebe sám se kloní?
Vše změteno, hled', v snu věcí zdá se koupat;
vše je jen odraz, a nejkrasší ze všech lží
jsou řečeny dálkami, kde lehké se paláce rodí
z vody, která je klidně houpá.

Bílá plachta tam dole
na chvějivém odrazu klouže
a proniká jednotným mořem.

Zdá se, že pluje po blankytu,
a nad ní, toť jiné průhledné moře bez hnutí...
a odraz na vodě v tichém kmitu
má průhlednost perutí,
jež se vznáší v samém třpytu.

(Images d'Italie)

Francis Vielé-Griffin

Les feuilles, cette matinée...

Listí je dnes ráno
jak z atlasu uděláno
a déšť je vlahý;
včerejší zpěvy, refrén na refrén,
se vracejí v ten pěkný den,
a zapomenu-li, tvůj hlas mi pomůže záhy;

a pakli selže paměť tvoje,
nechám běžeti slova, ať je co je,
podle náhody k včerejší melodii;
co zpívat, řekni mi,
slovy tak sladkými,
že i tak, bez pořádku, nás zpijíf?

(Poèmes et Poésies: Joies)

Des oiseaux sont venus...

Ptáci ti přišli říci potichu,
že na tebe čekám v bezovém keři,
neb, úsměvná, se zardělas v ostychu
a skryla jsi oči pod kadeří
a dala ses do smíchu.

Nějaký slib na tě šeptal ze kvítí,
neboť je hlas tvůj pokáral tlumený,
a ty jsi zrůžověla vzápětí,
tak pěkným pohybem rvouc jim lupeny,
že prozradil, co je ti.

Moře, kde zraky tvé plují jako lodička lehká,
ti rovněž praví: „Dnes tě tvé štěstí čeká,”
že v strachu se ohlížíš, že kolísáš maní
a zřít mne tu blízko, v útlém bezu, tě leká,
— či moře, vlaštovky, či květů houština křehká,
nebo tvá vlastní duše, krásná v svém zradování?

(Poèmes et Poésies: Joies)

Podzim

Zbabělý jako déšť a chlad,
hrubý jak špatné povětrí,
lživý jak podmrak, plný zrady,
jal se tu Podzim potloukat
a holí nám v okna udeří;
otvírej vrata, už je tady.

Otevři vrata a jen ho zhaněj,
nohy má těžké, plné bláta,
cár pláště vláčí kudykoli;
ať co chce mluví, jen kamením na něj,
nedbej na slova jedovatá:
vždy nějakou jen hraje roli.

Vždyť já ho znám, už loni byl tu,
znám ho, jak pěkně řečnit umí;
podá ti úsměv a hrozny vinné,
mluví o slunce dobrém svitu,
o letním větru, jak žvatlá a šumí,
jak dobře se po cestě odpočine.

U stolu jedl mezi námi
— poznávám ho, to ti povídám —,
my mladé víno mu nalili
a v chlévě mu ustlali otep slámy
u telátka a kobyly:
do rána voda zmrzla nám
a listí shodila jinovatka.
— Jdi, zakrej okna a zavři vrátka.

At' po svém jde, kudy cesta je,
at' jinam jde přespat do stáje,
at' dál jen táhne žebraje.

Ty suché listy v jeho vouse,
ty duté oči, jež na vás pnou se,
ten přesládlý hlas a ochraptělý;
jinam! já znám ho, byl tu loni,
at' žebra, či zlatem se šatí celý.
— Sundej náš zvonek, at' nezazvoní!

Zatop už; čekám, že stará zima
přijde s očima upřímnýma.

(La Clarté de Vie)

Stuart Merrill

Dobrý déšť

To déšť jak svěží odpuštění je;
na cestě tančí ve slunci zlatý prach
a v ruměného jara zahradách
to jasně zazvoní, když krůpěje
studánek sinou vodu v kruzích zvíří.

Zamilovaně růžové mraky míří
k lehkému obzoru na horách
jako andělská ústa vlahá.
A chodec si cestu zpěvem krátí,
neb rozcestí, kde v pochybách váhá,
ta krátká přehánka nerozblátí,

a oráč se opírá o kleč pluhu,
po oblých zádech déšť se mu teple řítí
vzdýmaje kypře jadrné hroudy luhů,
a chorý, jenž poblíž okna spočívá,
zkolébán šumem vody v korunách cítí,
že duše mu v těle znovu ožívá.

To dobrá prška od boha poslaná je,
jež osvěží tulákovu šíji znavenou,
to dobrý je déšť, jenž přichází přímo z ráje
a oplodní práci úrody odměnou,
to dobrý je déšť, jenž úsměvem v očích hraje
těm, kdo už vědí, že brzo zahynou.

Ejhle znamení duhy na nebi
se pne nad žluté veské chýše,
z nichž jdou děti s košíky síti
do zahrádek svých vážně a tiše,
kde včely budou kořistiti.

A pod znamením duhy na nebi
blízkou už dobu všeho kvítí
v soumraku zvony velebí.

(Les Quatre Saisons)

Psáno ve smutku

I.

Hodiny v dešti plynou matně
v zimního větru zadutí.
Má radost prchla nenávratně
včerejších ptáků perutí.

Již rudé léto dalo kvítí,
dal žlutý podzim plodům zrát.
Na střechu mou se bouře řítí
a zničen je můj krásný sad.

Tvé kroky, lásko, bouře smyla,
na prahu mém je nečas svál,
kde ona stála, pošetilá,
kterou jsem kdysi uvítal.

Ó příští noci, bude něm
a bude pust ten dům a tich,
tak smuten po tom reji všem
a po tanci a po písniích?

Jen svému kroku naslouchati,
jak sám a sám ten měří byt,
otvírat dveře a do hlatí
zrcadel prázdných mlčky zřít,

ó jaký žal! Čas plyne, plyne,
jej nebijí mé hodiny,
jen šero zhoustlo v jizbě stinné,
kde zavřen můj stesk nečinný!

Jen se sny, jež se světla štítí,
jež leká hluk, tu žiju sám.
Což v prachu noci svoje žití,
má duše, tady skončit mám?

Kdo zatopí tu? Loučí není,
krb prázdný je a v něm se chví
šedivý tkadlec zapomnění,
pavouček ve svém pavučí.

Žel opuštěn jsem od všech lidí.
Sem nikdo nezavítá maně.
Beze mne sije se i klidí.
Mrtvo mé srdce, mrtvy dlaně!

II.

Hřmí bouře. Co po její vřavě,
co po ní churavému jest,
jenž do vrat nechá nevšímavě
bušiti tulákovu pěst?

Naslouchám, hlavu tiskna dlaní,
a nad kolena nachýlen,
přízračných zjevů šepotání
jimž šílení jsou dáni v plen.

Již nechod', ženo, bys své vlasy
mi rozetřela po prahu,
či písňě smutku zpívala si
vrhajíc popel v oblohu.

Já zapomněl, jak hlas tvůj zníval,
tvých očí barva zašla mně.
Když tak jsem prosil tě a vzýval,
nechám tě bohů ochraně.

Bud' vlídnější ti přáno nebe
a jiné písně na cesty,
ples jiný v růžích potkej tebe
a tvoje ruce jiné rty.

Tak staň se! Kdybych čeho žádal,
tož jenom temnot posily;
rty jediné jsou pro mne nadál,
smrt s mateřskými pocely.

Když v sny jen naděj zůstala mi,
že zapomnět mi pomohou
na masky, lži a sebeklamy,
jež zdobí lásku ubohou,

noc sestupovat nechám na se,
šero, kde lampa nesvítí,
bez strachu, bez touhy, že zase
tvé volání sem zaletí.

Neb vím, že u vrat nocuje mi
bez lásky anděl, bez záští,
s očima prázdnýma a němý,
a s mrtvou, zašlou pamětí.

(Une voix dans la foule)

Ernest Raynaud

Slova otcova

Ó bože, v kamení jenž črtáš cestu trávě,
vy bozi, určující prvou dobu žní,
kéž nám to děvčátko, jež přišlo na svět právě,
zůstane; jedinou svou naděj máme v ní.

Za všechny písně mé pomozte chránit mi ji!
Já neustanu na vás snažně naléhat,
protože cítím kroužit vydrážděnou zmiji
ve stínu neznámém kol novorozeňat,

že vidím Sílu zde nad věcmi vládu míti,
a co je slábo, kácet ranou surovou,
že bouře nelítostně na růže se řítí
a ovce že je vlkům snadnou potravou.

S oddanou touhou žít co s jedinou svou zbraní
se otvírá a svěří v první teplý dech,
netušíc, slabé dítě, mráz i déšť že na ni
v hlubině nocí číhá v chytrých úkladech,

a nevědouc, že je jí křehce nahé záhy
jak mladým pukům rozmar větrů snášeti
a že je podobna krůpěji rosné vláhy,
jež sotva zrodí se, už uschne vzápětí.

Ach proti všemu zlu, jež bez konce nás svírá,
a jedům, v přírodě jež cítím ukryty,
já žasnu, že mé něhy nekonečná míra
nestačí obehnat ji valem záštity!

(La couronne des jours)

Adolphe Retté

Letní zasnění III

Zázračné slavné léto vládne nad lukami,
kde v pryskyřnicích plane chvějná hodina;
a nápěv prchavý sem sotva zalétá mi,
jímž potok šepotá a vítr usíná.

O slávě, cti jsem včera slyšel hovořit,
o zášti, jež si skrytě s břitem nožů hraje...

Co na tom záleží; já bez dějin jsem lid
a šťasten prožívám svůj život, počítaje
své poklady: bříz stříbro, vrbu nakloněnou,
starce, jímž modré nebe zlatí šerý šat;
jich listí chvílemi mne líbá na ramenou,
a já je hladím prstem zvědavě a rád,
že bohů pokožku v nich mohu polaskat.

Kraj celý šeptá mi a květy na mne kynou,
proud vůní, ropotů od země odpoutá se,
by, širý, s oblaky, jež opeřeně plynou
jak bílé labutě, se smísil v modrojase.

Ó nádherý, to pro mne slavnost ta se dává
a pro mne v uličkách se vítr uspal v klid,
země se dme a květem zahořela tráva,
jak rozzál by se na ní zlatých jisker třpyt,
mou duši bratrskou by mohly uchvátit.

Za posvátného třasu hlubokého listí
holubů bílý let na moji cestu slétá:
bělosti bez pochyb a stínu nenávisti,
mne pokrýj! Nevinnost jsem v sebe pojal světa.

(Campagne première)

Grégoire Le Roy

Smrt

Tu noc žebračka souzená,
sinalá, krutá stařena
nízkého čela, tvrdých dlaní,
jež středem cesty putuje,
hned vpravo a hned vlevo je
a zítřku proklouznouti brání;
ta, která v tvrdém kamení
kovanou holí zazvoní
a svými krpci pekelnými;

tu noc smrt sama bez příčiny
mi přes práh vešla do rodiny.
Já snil jsem v kamení zákoutí
a četl svému dítěti
život i naděj v modrých očích.

Tu přišla krutá stará
mezi nás dva si sednouti...
A já jsem nevěděl, že by tam židle stála...

(La Chanson du Pauvre)

Max Elskamp

Utěšitelka sklíčených

Svou ruku podala mi Zima,
mám ruku Zimy mezi svýma,

a v mojí hlavě jako z dáli
psí parna bývalých let pálí;

a v očích, zvolna rozžihány,
mně dělají se bílé stany,

a Sicílie, souostroví
a za ostrovem ostrov nový.

A to je cesta v širý svět,
let, jenž ti nedá ozdravět,

tam, kde jsou všichni na smrt choří
trváním hodin, délkou moří;

a je to plavba v špatném čase,
mé bílé lože kolébá se

tak jako lod' ve vlnobití,
a nad plachtami hvězdy svítí.

Na rtech mi hořkost moře žhne
jak po kořalce odporné,

jako bych se byl pustě zpíjel
po hospodách, dřív než jsem vyjel;

a zas se kraj ten objeví:
bez konce příkrov sněhový...

Maria Panno, kéž bys kladla
tam nad sníh měkčí prostěradla,

kéž neskáčí jak zajíci
po nich mé ruce v zimnici.

(La Louange de la vie)

À présent c'est encore dimanche...

Ted' Neděle se ještě svěťí
a slunce jas a bílý den,
a sad, jenž ptáky naplněn,
ted' neděle se ještě svěťí,

a v bílých šatech malé děti,
a na obzorech štíty měst,
a pod stromovím podle cest
Flandry a moře prostřed snětí.

Tož mají svátek andělé,
Michael s vlaštovkami svými,
Gabriel s křídly perutnými,
tož mají svátek andělé;

pak lidé, co tu šťastni jsou,
mí krajani, kdo všichni jdou
smáti se dnes po jednom dvou
vstříc životu v dál modravou;

ted' Neděle se ještě svěťí,
— mlynáři u svých mlýnů spí —,
ted' Neděle se ještě svěťí,
a píseň má je na konci.

(Six Chansons du pauvre homme)

Charles Van Lerberghe

Ma soeur la pluie...

Má sestra, dešťová sprcha,
krásná a vlažná prška za léta,
líbezně letí, líbezně prchá,
provhlhým vzduchem odlétá.

Perly, jež na šíji nosí,
do modra nebe rozmetá.
Zpívejte, kosi,
vy straky, tančete!
V listí a snětích, jež zaplete,
tančete, květy, zapějte, hnízda skrytá;
vše požehnáno, čeho nebe skýtá.

Svá ústa, jahodou lesní vlahá,
k mým přiloží v dotyku
a se smíchem mi sahá
na celé tělo ve mžiku
tisíci drobných prstíků.

Na zvukné květy bez ustání
od rána do večera šumí,
a od večera k zoři ranní
prší má sestra, prší ještě
a prší tolik, jak jen umí.

Pak vyjde slunce zase
a nohy Deště
osuší ve svém zlatém vlase.

(La Chanson d'Ève)

Albert Samain

Keepsake

Vetkla si bledé růže v oděvu tyl bílý,
ret bledá růže byl, třpyt očí studený,
studeně modrý jako v lesích prameny.
Tyrrhenské vlny jí za zkolébaných chvilí

života jemné plátky vlídně konejšily.
Tichounce mřela, nožky křížem složeny;
a jejím křišťálovým zpěvem zjitřeny
vrozené rány srdce zas se zkrvavily.

Na tenkém zápěstí vždy kroužek kovový,
kde vryto bílé jméno „Štěpánka“ se vine,
jak z přehořkého vyhnanství byl okovy.

Ve vůni slunečnic, jež průzračně se line,
zmírala sledujíc po moři plachtoví,
zmírala v pozdní podzim... listopadový...

A bylo to jak hudba, která vadnouc hyne...

(Au Jardin de l'Infante)

Mon coeur est comme un Hérode morne et pâle...

Srdce mé je truchlý, bledý Herodes,
skvělý Šalomoun, jenž moci pln i žalu
zírá velebně do vysokých svých sálů,
kde sbor tanečnic mu věčně dává ples.

Sen to bez konce, šla řada spanilá,
jmen tak líbezných, že o nich duše zpívá.
Znaven, znuđen Král se v kolo žen svých dívá,
růží ohnivých, — jej mnohá zmrazila.

U finále smyčec v moll svůj pěje žal.
Hle, to dívka tančí, jak by zaplakal;
duše samy její krok se dotýkal:
Milosrdí zve se, spanilá a libá.

A ta samotářská, tvrdá lilie,
srdce Královo, se vláhou zalije,
slzy kanou vně a rosou svlaží je;
a Král z pyšného se trůnu náhle shýbá,

klesá na zemi a nohy děcku líbá!

(Le Chariot d'Or)

Připravený oběd

Dceruško, šití nech, slož přadénka a vstávej.
Pán domů přichází; na dubový stůl dávej,
pokrytý ubrusem v záhybech svítících,
po jasných příborech a třpytných sklenicích.
Do misky s držadlem jak šíje labutina
ovoce vybrané vlož mezi listy vína,
tož sametové broskve chmýřím pokryté
a těžké hrozny modré, hrozny zlatité.
Chléb pěkně krájený ať koše naplní ti,
jdi dveře zavřít už a včely vypuditi...
Tam zvenčí praží slunce do planoucích zdí;
přivřeme okenice, aby místností
se rozhostila tma a naše jizba celá
po všem tom ovoci na stole zavoněla.
A ve džbánu teď přines vody studené;
a hled', až vrátíš se, ať chladná zůstane,
by dlouho mrazivý a lehký opar její
džbán chladil zrosený, stékaje po krůpěji.

(Aux Flancs du Vase)

Francis Jammes

C'était affreux...

To bylo strašlivé, to chudák telátko,
jak na jatky je táhli, jak se bránilo

a snažilo se lízat kapky deště
na šedivých zdech v smutném maloměstě.

Ó Bože můj! Tak mírné a hodné bylo
a cesty v cesminách si tolik oblíbilo.

Ó Bože můj! Ty, jenžs tak dobrý, řekni mi,
že odpuštění dojdem všichni my,

a jednou, v zlatém nebi, shledáme, že není
už hezkých telátek pro zabíjení,

řekni, že polepšení věnce z kvítí
na drobné růžky jim přijdeme pověsiti.

Ó Bože můj, jen nedej maličkému teleti,
až pocítí nůž v hrdle, příliš trpěti...

(De l'Angelus de l'Aube à l'Angelus du Soir)

J'ai une pipe...

Mám lulku dřevěnou, černou a kulatou
jak nádro černošky, kterou jsem nahatou
kdys viděl nakreslenu v zajímavé knize...
Při této dýmce někdy myslím na ulice
a parky plné vrabců, plné vodomětů
a housek rozdrobených v blátě. Potkáte tu
černošské chůvy ve fulárech žlutých oděné.
Jsou truchlivé a mírné jak měsíce jeseně.
Jsou otročina starých časů. Otročina...
To slovo na daleké břehy upomíná,
na sandominské osadníky, na sirupy,
na černá těla, krev a na bělostné zuby,
z nichž bolest směje se. Vy mírné negerky,
se mírně procházejte všemi alejemi.
V zápěstí místo okovů ať náramky
se třpytí jako slunce v rodné vaší zemi.
A někdy, dobračky, před krámy ptáčníků
se zastavíte, kde je plno povyku.
A vaše mysl si tak trochu vzpomene,
nepříteliš, neb jste zpitoměly už, na večery plamenné,
na dětské hry, kde třpytilo se peří,
a na kraby, co lezli po pobřeží.

(De l'Angelus de l'Aube à l'Angelus du Soir)

L'enfant lit l'Almanach...

Dítě čte kalendář u svého koše s vejci.
A kromě svátků Svatých, kromě pranostik
se dívá na krásná znamení na Nebesích:
toto je Skopec, Ryby, Kozoroh a Býk.

Tak může uvěřit, ta venkovanka malá,
že nad ní vysoko, až mezi hvězdami,
jsou trhy podobné těm, které dosud znala,
s oslíky, skopci, býky, kapry, kozami.

To jistě je trh v Nebi podle kalendáře,
a když na příští stránce Váhy uvidí,
říká si, že tam v Nebi jako u kramáře
se váží káva, cukr, sůl a svědomí.

(Clairières dans le Ciel)

Mon humble ami, mon chien fidèle...

Můj skromný příteli, můj věrný pse, tys skončil
tou smrtí, které ses tak jako vosy bál,
když pod stolem ses před ní honem schovával.
V hodince přetěžké jsi hlavu za mnou stočil.

Bytosti požehnaná, všední druhu náš,
kterého živí hlad, ježž s tebou tvůj pán sdílí,
ó ty, jímž provázeni na své pouti byli
archanděl Rafael a mladý Tobiáš...

Ó služebníku, dej mi velký příklad svůj,
vždyť's mne jak světec svého Boha miloval!
Tajemství tvého nejasného rozumu
kdes v ráji nevinném a blahém žije dál.

Ach Bože, můžete-li mně tu milost přát,
bych ve dnech Věčnosti Vás tváří ve Tvář zřel,
dejte, by chudák pes se díval tváří v tvář
tomu, v kom mezi lidmi svého boha měl.

(Clairières dans le Ciel)

Závěr

Žebravý oslíku šedý, ztrápenější než
kára, kterou taháš,
ty, který nemůžeš už, který nemůžeš,
přiznej, že štěstí nemáš?

O pár ran víc či méně, co to pro tebe je?
To není proto, žes líný,
ale že jsi to ty, tě každý kopá a bije
střevíci do slabiny.

Ó bratře, doufejme, že z téhož pramene,
kde celý Ráj se zračí,
ty a já jednou vodu píti budeme
nad olšový stín sladší.

Těm pak, kdo zhrdali námi, se budem vysmívat,
těm všem, kdo neznali časem,
že bylo génia třeba k tomu, zazpívat
či hýkat jistým hlasem.

Já se však bojím, osle, básníku dokonalý,
aby až u dobrého Boha najdou nás,
dotyční lidé i pak hovady nezůstali,
a my se od nich nelišili zas.

(Pensée des Jardins)

Charles Guérin

Francisi Jammesovi

Tvůj, milý Jammese, dům tvé tváři podobný je.
Vous břečťanu jej věncí, smrk jej stínem kryje,
a nikdy, jak tvé srdce, mládí neztratí,
byť vítr, mráz i žal mu bylo přečkati.
Mech zídku tvého dvora vystlal do zlatava,
dům nízké patro má a všude roste tráva
kol vavřínu i studny. Když jsem zasténat
jak mroucí ptáče slyšel mříže u tvých vrat,
mně duši náhle umdlil sladce vlahý cit.
Už dávno jsem se, Jammese, k tobě chystal jít,
a našel jsem tě tak, jak snil jsem o tobě.
Tvé hravé psy jsem viděl, snící na dlažbě,
tvůj širák černobílý jako peří straky
a pod ním teskně smát se upřímné tvé zraky.
Tvé zamyšlené okno k obzoru se dívá;
hle dýmky tvé a skříň, jež ve svých tabulích
kraj celý prostřed knih básníků zrcadlívá.
Když zrodit se, i stárnout osudem je knih;
kde my jsme plakali, tam jiní najdou smích:
než my si pamatujme, Jammese, provždy den,
kdy rukou pevný stisk byl námi vyměněn.
Den něhou roven kráse časů podletných;
my naslouchali zpěvu sýkor v živém plotu,
co zvonů hučelo, co vozů míjelo tu...
Neděle Květná byla, truchlivá a líná:
ty, zlomen nad láskou jak nad hladinou třtina,
jež chví se ve vlnách a utajeně vzlyká,

já, na smrt dychtě vyplout mořem do dáli,
kde zmítají se čluny bez kormidelníka.
Tu naslouchali jsme, jak zvonky cinkaly,
nás oba různé hoře stejně rozželelo
pod nebem šedivým, jež na duše nám lehlo.
V tvou dětskou světnici zda spát se vrátím zas?
Zda vrátím se, hrou vánku pocuchaný vlas,
pod tvojí střechou čekat první hvězdy jas
a tiše vdechovat nad růžovou tvou skříní,
kde stará čísi psaní žloutnou v uzavření,
lásku, již věcí prach a zánik nepřemění?
Z tvých oken, Jammese, pohled volně doletí
na vily, pole, sních a obzor nad horami;
tam v máji básně čteš, hlas tlumě v dojetí,
a azur nebeský po střeše plyne ti...
Příteli, sladký dome, kdy se shledám s vámi?
Však zítra, běda! Lépe o včera je snít.
Bez vlasti duše našla zde v mém těle byt.
V ten večer, z nejtěžších, jež kdy mi život skyt,
když mořem rozestřený, slavný slunce třpyt
v západu zlatil břeh, kdy zmáčen pěnou vln,
provát a rozcuchán, jak v řece kamení
unášen silou snu, jsem kráčel tebe pln.
Mne moře volalo v strašlivém hučení,
hlas sopek, ostrovů a zemí beze stínu;
tam bílý oblázek jsem dal na znamení
— byl mléčný, s žilkami jak v hladkém rameni —
den, kdy jsem přešel práh tvůj, Vergiliův synu.

(Le Coeur solitaire)

Suis jusqu'à la fontaine...

To děvče krásnoboké sleduj k prameni,
kde zastaví se před nádrží;
má z hlíny bílý džbán na plném rameni
a rukou zvednutou jej drží.

Hleď, v houští kapradin omšelé útesy,
kde proužkem vody zurčí skála:
zde tedy stanula a z ramen lehce si
nádobu dosud prázdnou sňala.

A co ji podpírá zdviženým kolenem
a k vodě její otvor kloní,
jež v proudu ohnutém a neroztříštěném
modrá a čirá stéká do ní;

co v slunci večerním džbán chýlí k fontáně,
až boky vlhce zablýskaly,
šum vody, zpěněna jež stoupá ve džbáně,
probíhá všemi stupni škály.

(L' Homme intérieur)

Henry Jean-Marie Levet

Outwards

(Věnováno Francisi Jammesovi)

Armand-Béhic (ze Zámořské dopravní) uhání
rychlostí čtrnácti uzlů po Indickém oceáně...
Do marmelády zločinů se slunce naklání
v tom moři hladkém a plochém jako dlaně.

— Miss Roseway, kterou v Austrálii čeká
Sweet Home a ženich a jež do Adelaidy pluje,
Miss Roseway žel pro můj splín nemá léku;
lorňonem Lakkedivy v dáli pozoruje.

— Musím se připravit na dnešní večer — a honem:
je na lodi slavnost, tanec a romance pod lampiónem
(mám doprovázet Miss Roseway, jež pořádá sbírku

— moc laskavě — pro rodiny ztroskotaných
námořníků).

Oh kéž, drže ji za pas, bez všeho nucení
ji mohu přivést, zvolna, plavně, ve valčíku

do ztroskotání, kde Bůh své věrné odmění...

(Poèmes)

Maurice Magre

Má upřímnost

Já děl jsem, před smrtí že byl jsem zbabělý,
že lží a nevděkem jsem splácel všechnu přízeň...
V lásce i přátelství přes vše své úsilí
sám na sebe jen myslet zakusil jsem trýzeň.

Děl jsem, že na zákon ni povinnost jsem nedal,
že plakal jsem, však s nikým neměl lítosti,
že vždy jen dychtivě jsem hnal se po štěstí,
že bez volby a studu rozkoše jsem hledal.

Já vše jsem doznal: nechut', nudu, žárlivost,
ženu se zhnusující její poesí,
to, že jsem vzýval ji a dal se znaviti jí...
Život je prostřednost, a já jsem křikl: dost!...

Zda nejeví se snad jen nízkost tím, vše říci,
čin duše ješitné i v samých vadách svých,
jak šaškovi je pýchou úškleb jeho lící
a ženě líčidlo či zrádný její smích?

Není-li v skryté hloubi srdce pokrytcova
víc pravé hrdosti, ba důstojnosti snad...
Proč, kdyžžte pod škraboškou každá tvář se schová,
své plné upřímnosti poklad vymrhat?

Co na tom! Pravou tvář přec zjevit je mi milo,
ve vráskách nelícných kde zármutek je vryt,
byť otrocké i chtíčné, vadné, plané bylo,
mně přec je milejší své srdce obnažit...

Chceme-li sestoupit až na dno, chceme-li
své city nejdražší u volbě roztřídit,
tu jako zříme oheň, když už dlouho svítí,
byť rudý doposud, se šlehat v popeli,

tak v žasu vidíme, že třpyt ten plamenný,
ty myšlenky, jež světlem zdály se nám pláti,
pohledem jasnozřivým trochu zkoušeny
se v trtech ubohých a smutném prachu tratí...

Ach! mluvit je jen třísnit to, co milujem!
Bez chvěvu nervů však a duše rozechvěné,
bez toho vznětu, jenž nás pudí dát se všem,
těch křiků rozryvných, co v jádře je v nás cenné?

Nic svato ve mně není, závoj roztrh jsem.
Kdos ctnostný, ode mne se můžeš odvrátiti.
V svém nebi chudobném a skoro bezhvězdném
zřím kousek pravé modři prvně ve svém žití...

Ó pravdo, v krůpějích jež z duše naší kaneš,
bezděčné pohnutí k zpovědím nutící
svobodné sebe-dání, jež jak oheň planeš,
vy jste ten ideál, za kterým jíti chci!

Bez hanby, ostychu chci mluvit plnohlase,
neb doba výčitek mi přešla dětinná...
Že není lásky, vím, než ta, jež doznává se,
a jenom mlčení že příchut' smrti má...

(Les Lèvres et le Secret)

Georges Périn

Děvčátko...!

Tak jako čmelákem nad mezky při vyjetí
bič ověnčený snáší se a zase vzletí
a tančí v rychlých kliček načrtané spleti,
tak nade vším, co po dni den se k cestě má,
se vznáší, míhá se a tančí láska má.

Má láska: pohnutí tváří v tvář věcem světa,
života lehký dotek s laskavými city
družnosti! Láska má: jas, který na vše slétá
z mých očí, z mého srdce, všady, třeště, zpítý!...

Nad tím, co nerozhodně vůkol chvěje se,
víří a zapráská a plynným vzduchem vlaje,
a mírným skokem v budoucno se přenese,
tak jako bič, jenž podél opratí si hraje.

Je zvučivá, a kličkuje, a spěje hbita,
čarujíc úsilí dnešní a zítřejší;
jak svěží křídlo je, jenž snáší se a vzlétá,
praporek vzdušný nad cestou, kde Krása světa

svým drahým krokem na úsvitě vyседší
— děvčátko útlé, po zatáčkách pospíší
a opojením vzácným, roztěkaným zpita —
se v běhu dívá, v prstech jak třpyt jí kmitá...

Má láska! Zvedá se, krouží a lehce práská
nad odchod pokorný, tichý a neurčitý,
minutu po minutě, osudů i žití...
V ní Dnešek spřádá se i rozpřádá. Má láska
pod během lidských nebes tančí, jde a svítí...

Než ty, jež očima se ptáš mě, děvče malé,
co v každý okamžik v své srdce vložit máš,
než já po velké cestě půjdeš mnohem dále,
ty se svým vědomím, jež chví se neustále
jak křídlo, — na zatáčke pak se podíváš.

Vždy bude dosti věcí vůkol na odchodu.
A nadto — jasná tvoje láska bude tu.
Já spokojím se tím, ji trochu stvořiti
a trochu býti v ní, v té lásce zítřejší
a krásnější než má, — jež bude vířiti.

(La Lisière blonde)

Léon-Paul Fargue

Kiosky

Nadarmo moře od obzoru na pochod se dalo,
aby tvé moudré nohy zulíbalo,
ty odtáhneš je vždy ještě včas.
Ty mlčíš, já nic neříkám.
Snad taky nemyslíme na nic víc.
Leč svatojanské mušky zpovzdálí
kapesní lampičky své vyňaly
jen proto, aby bylo vidět třpyt
té slzy, jež ti z klidných očí kane
a kterou jsem kdys musel pít.
Moře je asi hodně slané.

Pak modravá a rusá medusa,
jež lítostivě chce se poučit,
stoupá po naplněných patrech moře,
jasná a jako výtah zářící:
a rozžihá svou lampu, květovanou vodou,
by viděla, jak plačíc špičkou sluníku
děláš, jako bys v písku rýsovala
tři vzorce o shodnosti trojúhelníků.

Théo Varlet

Etika

Způsobná bílá kočko, spánek pitomý
když já tu popírám pod lampou alchymisty
a zpychlý mozek můj když po krůpějích čistí
tu hodinu, a noc! než vplyne do nirvány,
ty dřímáš pod lampou, můj macku ulízaný.

Ty spíš, drahoušku, tiše:
zda někdy ti přijde do hlavy
tak trochu zvěčniti svůj život prchavý?
A na to nemyslíš,
důvěrná sfingo nocí, kdy nejasně a v taji
duše nás obou v sebe zapadají,
že prvním lůnem máme stejnou temnotu,
a někdy, trochu dřív či déle, jednou
pro pyšný mozek i pro duši němou
se skončí hra na nadhmotu?

Ty spíš, drahoušku, již a bez výčitek tíže:
ty si jen hoviš,
ty, kočko, nevíš.

Dnů tisíc nebo dva přeběhnou v kalendáři,
a ty zůstaneš na polštáři
těžká a tuhá, chladná,
jak starý krtek, kterého v koutě zapomenou,
studená až do dna.

(A co se mnou?)

Zdalipak za to stojí ti
být bílý macek, způsobný a hezký,
v stodole chytat rejsky
a v dubů korunách na ptáčky cíhati?

Ty vstáváš, sfingo důvěrná. Co bys tak řekla ráda?
„Já, já jsem krásná čiča; protáhnu si záda;
to slunce příliš teplé; knížky tvrdé; spalo
by se mi líp tam v klíně, mně se zdá.”

... I potom budeš vědět stejně málo,
neb řešiti ty taje není práce tvoje
(a vím já nebo někdo, k čemu vůbec to je?)
o duši, smrti, nicotě, o Velké Díře:
tys, bílá kočko způsobná, tys jenom zvíře.

Naučit se žít
osudu na klíně,
čekaje... na co? — na nic,
— příst jen a spát, nos v prchající vteřině.

Émile Despax

Ultima

Jen déšť. A sním. Mně zdá se, že zřím pod stromovým
na lesklé dlažbě bezlidné
stát podnož kamennou s poprsím mramorovým.
A bratr můj v něm pozná mne.

Ty bratře, budeš přítel cest a ostrovů
a hlavně nebe, hlavně moře;
já knížek, krásných veršů a dnů pohovu.
A zakusíme mnoho hoře.

(La Maison des Glycines)

Louis Mandin

Večer v Avenui

Ty květy světél, ty květy,
proudící pestré kytice,
bukety rozházené, putující květy,
to jaro světél,
jež v hluku, trysku, výparech ulice
jsou jako zoře roztráštěný let,
ten jarní třpyt, jenž v této zimě vzlétl,
to jaro květů a ten zimy led,
s těmito chodci smíšený a s těmi blesky jasu,
to vše ze sebe srší Sílu a Krásu
a dává v mém srdci zazvučet
chvějivým smyčcům, v nichž pje mladý jasný vznět.

Léon Deubel

Cherchons Dieu...

Hledejme Boha ve světle
širého toho odpoledne,
u paty oltářů z listoví,
odkud zpěv ptáků se vypařuje;

v látkách krátkého větru, jež šatí
na chvilku zem, a mezi vším,
co rodí se z krásné oblohy,
již kadidlem sena okuřují.

Ach, zda ho konečně nasbírám,
takže se vejde do mých pěstí?
Božský! Božský! Jak mne to těší,
že jsi tak nesmírný a malý!

Jak mne to těší, že tě mohu
neustále objevovat
a tobě se rovnat! Já, trpaslík,
jenž naráží čelem o blankyt!

(Régner)

Alexandre Mercereau

Žítí

Blaženě zahálet s kaldounem na slunci,
ve příliš těžkém světle kroky líně vléci!
Při bílém kraji cest, tu nebo onde, vrci
ve tvrdém spánku dobrých tvrdých lavicí
svou roztržitou, příliš těžkou zadnici,

před antikváři zdržet lenošivou pout,
kříž narovnat si, zívnout, ruce protáhnout,
nedbale přijímat milostné lichocení
dobrého dechu žití bez svazků a pout:
být onen přeblažený, pro nějž zítřka není;

nemyslet na nic, v žití ponořit se cele,
všech věcí důvěrný hlas slyšet šeptati,
vnímat jen příjemnost a z vášní neznati
než nechut' důvodnou a záští zdivočelé;
jít ulicí a nedbat, kam se obrátí;

neznati měsíců, dnů, neznat hodin ani,
neznati vůbec jmen, jež budí ze spaní,
nechtít to ani ono, sluch mít zacpaný
pro všechny rozkazy, neb jářku, to jsou barvy
rabství, ba hůř než to, toť štěstí podřezané;

zřít nebe, bláto, chodce nebo nikoho,
zřít jenom zvenčí zdi, jen z dálky mřížoví,
být ten, kdo sám se zdůvodňuje přemnoho,
či ten, kdo na to kašle a nic nepraví;

žít sobě, pro radost, smát se, ne by ses líbil,
jednati bez rozkazu, důvodu a cíle,
sobecky, ale žít, a jako člověk žít,
ne jako běhna, která líčí svoje chtíče,
by jen tu hroznou šminku mohla zaplatit;

být volný, volný být a jíti vybídnut,
když štěstí pozve tě a starý letmý pud,
žít sebe, život žít dobrého osudu,
ó...! ale kručet o hladu ?

(Les Thuribulums affaissés)

Tristan Derème

Zlatá zeleň LXVI

Nos zvedni, zavři pult, odlož tu knihu tlustou.
Ta flétna z křišťálu na pastýřových ústech
přehrává pod novými květy, pod lupením
tak vážný nářev, že se dívky zarumění,
a její nádherný a poslušný dech žhoucí
v tom světle vesmírném se hledí rozplynouti.
A zpívá všechnu radost, zpívá svěžest chlumů,
křik pávů, zeleň lesů, bručivý šum úlů,
nach svlačců pnoucích se po drsné kůře stromů,
modř oblohy, modř očí, modrou tůni zdrojů;
zpívá a chvěje se, křičí a tebe slaví,
přírodo, oddává se cele tvému taji,
až její duše jenom věta milostná je.
Chví se a opojena roztříští se náhle
a, nesmrtelný prach, se částkou svět stává.

Flétna a srdce mé, jež se jak ona dává.

(La Verdure Dorée)

Filippo Tommaso Marinetti

V letu nad srdcem Italie

(Fragment)

Siciliáni! vy zápolící od časů mlhavých
ve dne i v noci, v boji zblízka, proti vzteklosti vulkánů
miluji duše vaše, jež šlehají
jak ohně ústředního šílené výběžky,
a vy se mi podobáte, italští Saraceni,
s mohutným nosem, zahnutým nad kořistí, kterou
koušete

krásnými zuby futuristickými!
Tak jako vy mám tváře spálené samumem,
násilnou, pružnou chůzí šelem ve trávě,
a pohled hrozivý, jenž odráží do kouta
kluzká, ohnutá záda drábů a modlářů,
tak jako já vy otvíráte pasti veškeré,
vesele mohou krysy naše rukopisy hrýzt,
neb naše motory do jasna nebe vpisují
definitivní zářné strofy zlaté a ocelové.
Z vás dovede každý zavéstí právo svrchované
kol velkého svého já nezkrotně vládnoucího.

Hanba těžkému stroji sociálnímu,
hanba žalostné zákonů mechanice
a jejímu ubohému provádění práva.
Dětská mechanika s kolečky sumárními,

jež náhle zachytí chudáka bázlivého,
aby ho válela, mlela a drtila nesmyslně
a bác! oknem ven jak česneku suchý stroužek
v posvátném jménu vrchnosti neviditelné.

(Le Monoplan du Pape)

Guillaume Apollinaire

Rýnská podzimní

Zemřelých děti na hřbitov
jdou si hrát
Hanuš a Jindřich Martin Gertruda
dnes kohout ani nezpívá
kikeriki

Stařeny plačící
cestou se ubírají
a oslové dobráci
hýkají IA a do chroustání se dají
pohřebních věnců a kyticí

Dnes je den zemřelých a všech jejich dušiček
děti a stařeny
svítilny staví a svíčky
na každý hrob katolický
závoje babiček
na nebi mraky
jsou jako kozí bradky

Ve vzduchu chvějí se modlitby a plameny
hřbitove hřbitove tys krásný sad zelený
plný vrb šedých a rozmarýnu
často vám přijde provodit přátele v hlínu
oh jak se dobře na krásném hřbitově spí
vám žebráci umrlí v opilství
vám slepci jako osud slepí
vám v modlitbách zemřelé malé děti

Ach jak se vám spí na krásném hřbitově tady
vám kdo byl lodníkem vám kdo byl starostou
vám kdo jste byli vládními rady
též vám cikáni bez průkazů vy
život vám v břiše práchniví
kříže nám mezi nohama vyrostou

Porýnský vítr s kulichy všemi houká
zhasíná svíce jež děti vždy znovu zažehují
a listí spadálé
pokrývá všechny umrlé

Zemřelé děti někdy se svou maminkou mluví
a umrlé ženy by se navrátit někdy chtěly

Oh nechci abys vyšla ty
podzim je plný rukou uťatých
ne ne to jsou jen listy mrtvé
to drahých mrtvých jsou ruce mrtvé
to jsou tvé ruce uťaté

My tolik jsme dnes plakali
my i ti umrlí jich děti a stařeny
pod nebem podmračným
na hřbitově kde se třesou plameny

Pak domů domů hnál nás vítr studený

Pod nohama se nám kaštanů kutálelo
a jejich ostny byly
jak meči zraněné srdce Madony
které však myslím barvu mělo
jinou než podzimní kaštany

(Alcools)

Zvony

Můj krásný cikáne můj milý
slyšíš to zvonů zvonění
že vidět nás my nemyslili
měli se rádi k zbláznění

My špatně jsme se schovali
a všechny zvony v celém kraji
z věží se na nás dívaly
a do světa to povídají

Pekařka s mužem Kačenka
Voršila Jindřich s Cypriánem
a Gertruda má sestřenka
i Marie hned příštím ránem

Se usmějí až kolem půjdu
ach kam se mám pak uschovat
ty budeš pryč já plakat budu
já z toho umru snad

(Alcools)

Cestovatel

(Fernandu Fleuretovi)

Otevřte mi ta vrata na něž plačky tluku

Život je měnivý tak jako Euripus

Mělčinu mraků viděls odplouvat
K budoucím horečkám s parníkem osiřelým
A všech těch lítostí a všech těch pokání
Zda vzpomínáš

Zálivy ryby vlny květy nadmořské
Jedna noc jako moře byla
A do ní vlévaly se řeky

Vzpomínám toho ba vzpomínám toho ještě

Zvečera kdysi jsem hospodu smutnou našel
Poblíže Luxembourgu
V lokálu hloubi se nějaký Kristus vznášel
Kdosi měl fretku
A jiný ježka
Hrálo se v karty
A ty tys na mne zapomněl

Zda vzpomínáš na dlouhou osiřelost nádraží
Prošli jsme městy jež se celý den točila bez umdlení
A v noci zvracela zářivé světlo denní
Ó námořníci temné ženy ó mí soudruzi
Zda vzpomínáte si

Dva námořníci co se nikdy neopustili
Dva námořníci kteří spolu nikdy nepromluvili
Ten mladší na bok svezl se a skončil za chvíli

Ó drazí soudruzi
Signálů zvonky na nádraží píseň žneček
Jateční sáně řezníka pluk ulic nesčetných
Kavalérie mostů noci siné alkoholem
Města jež viděl jsem jak blázní žila v jednom kole

Vzpomínáš předměstí a plačtivého stáda krajín
Cypřiše pod měsícem vrhaly své stíny
Naslouchal jsem té noci léto bylo na sklonu
Nyvému ptáku stále podrážděnému
Slyšel jsem věčně šumět temný proud a líný

Než zatímco se k ústí mroucí stáčely
Pohledy veškeré pohledy všechny očí všech
Břeh byl tak opuštěn travnatý mlčenlivý břeh
A tam na druhém břehu hora přejasně se tyčila

Tu aniž živého co vidět bez hlesu a bez hluku
Míjely čilé stíny proti strmé hoře
Z profilu nebo náhle obracejíce své matné tváře
A vzpřahujíce kupředu stíny svých oštěpů

Ty stíny proti hoře kolmých holých boků
Vzrůstaly a zas náhle poklesaly časem
Ty stíny bradaté plakaly lidským hlasem
Po jasné hoře klouzajíce řadou tichých kroků

Koho to poznáš na těch starých fotografiích
Vzpomínáš-li si na ten den kdy včela padla do ohně
Bylo to vzpomínáš když léto ke konci se chýlilo

Dva námořníci co se nikdy neopustili
Z nich starší na šíji měl řetěz železný
Mladší si plavé vlasy stácel v pletence
Otevřete mi ta vrata na něž plačky tluku

Život je měnivý tak jako Euripus

(Alcools)

Pásmo

Tím starým světem přec jsi znaven nakonec
Pastýřko Eiffelko jak bečí stádo mostů dnes
Řecký i římský starověk se ti už přežily
Zde antické se zdají být už i ty automobily
Jen náboženství zůstalo docela nové jenom ono
Zůstalo prosté jak hangáry v přístavu avionů
Jediné neantické v Evropě křesťanství je
Evropan nejmodernější jste vy ó papeži Pie
A tobě brání stud když okna na tebe hledí
Vstoupiti do kostela a jít tam ke zpovědi
Čteš letáky ceníky plakáty jež zpívají hlasitě
Toť dnešní poezie zatímco prózou žurnály sytí tě
Jsou krváky po šestáku samé detektivní případy
Portréty velkých osob a sterá různá záhlaví

Viděl jsem dnes a jméno už nevím pěknou ulici
Novou a čistou byla to sluneční polnice
Šéfové dělnice a krásné písáčky z byrů
Z pondělí do soboty čtyřikrát denně tudy se berou
Zrána tu třikrát tovární píšťala plačky zní

Chraptivý zvon tu zašteká k poledni
Nápisy na zdech a tabulích štíty a vyhlášky
Vřeští a štěbetají jak o závod s papoušky
Mám rád tu pěknou ulici průmyslu a píle
Ležící v Paříži mezi třídou des Ternes a ulicí

Aumont-Thiéville

Hle mladá ulice a ty sám jsi jen malé dítě
Tvá matka jinak než modře a bíle nešatí tě
Jsi velmi zbožný a René Dalize tvůj nejstarší kamarád

Má církevní obřady jako ty nadevše rád
Je devět večer plyn stažen do modra tajně se kradete
z ložnice

Po celou noc se v kolejní kapli modlíte
Zatímco věčná spanilá hlubina ametystná
Oblévá navždy planoucí glorii Krista
Toť krásná lilie již všichni pěstíme
Toť rusovlasá pochodeň jež větrem nehasne
Toť bledý a nachový syn bolestiplné ženy
Toť strom vždy modlitbami všemi přetížený
Toť dvojmocnina cti a věčnosti
Toť hvězda o cípech šesti
Toť bůh jenž v pátek mře a v neděli vzkříšen jesti
Toť Kristus který k nebi lépe než letci vzlétá
Jemu náleží podnes výškový rekord světa
Kristus panenka oka
Dvanáctá panenka věků v té on se vyzná
A změněn v ptáka náš věk jak Ježíš nahoru letí
Ďáblové v propastech zvedají hlavu by mohli naň
pohleděti

Praví že napodobí co uměl už Šimon kouzelník
Křičí že zná-li létat má slouti záletník
Andělé létají lehce kolem hezkého letce
Ikarus Enoch Eliáš Apollonius z Thyany
Kol prvního letadla krouží u nebeské brány
Uctivě pouštějí ty jež unáší Svatá Eucharistie
Ty kněze kteří věčně stoupají pozvedajíce hostie
Avion snáší se posléz aniž křídla složil
Tu vlaštovek milióny nebeský prostor ožil
Letmo se blíží havrani sovy sokoli naši ptáci
Z Afriky přicházejí ibisi marabuti plameňáci
Pták Noh jež básníci a pohádkáři slaví
V pařátech nese leb Adamovu kostru první hlavy

Z obzoru letí orel a vyráží velký křik
A z Ameriky došel malý kolibřík
Z Číny sem přišli pihi pružní a nohatí
Co mají po jednom křídle a mohou jen v páru létat
Pak ejhle holubice duch neposkvrněný sám
Jež provází lýrovec a tisícioký páv
A fénix hranice jež sama se zapálí
V svém žhavém popelu vše na chvíli zahálí
Sirény opustily své nebezpečné úskaliny
A chvátají krásně zpívající všechny tři
A všichni orel fénix i pihi z Číny
Se s létacím strojem svorně pobratří

Nyní ty kráčíš sám davem po Paříži
Kol tebe stáda autobusů řvou řičí a víří
Bolestná úzkost lásky hrdlo svírá ti
Jako bys nikdy už se neměl lásky dočkat
Kdybys žil v dávné době do kláštera šel bys bez
prodlení
Rdíte se studem když se sami chytnete při modlení
Sobě se vysmíváš a smích tvůj plá výhní pekelnou
Jiskřičky jeho zlatí života tvého dno
Toť obraz visící ve stínu muzea
A občas přijdu na něj se zblízka podívat

Dnes jdeš po Paříži ženy jsou krví znamenány
Bylo to na sklonku krásy jen nerad toho vzpomínám

Z koruny žhavých plamenů pozřela na mne Panna
v Chartres
Krev vašeho Svatého srdce mne zalila na Montmartru
Jsem z toho nemocen když slyším ta slova požehnaná
Láska již trpím je má choroba tajná

A obraz který tě posedl ti pomůže přežít úzkost a bdění
Vždy u tebe dlí ten obraz jenž prchá k nevrácení
U Středozemního moře jsi nyní na pobřeží
Pod citroníky jež celý rok kvetou svěží
S přáteli svými se projíždíš ve člunu
Jeden je z Nizzy dva z Turbia jeden z Mentonu
Sépií hlubinných se děsí oči naše
A v chaluhách plují ryby obrazy Mesiáše

Jsi v zahradě hospůdky v okolí Prahy
Cítíš se zcela šťasten na stůl růží ti dali
A místo abys psal svou povídku lenošíš pohříchu
Hledě na mandelinku spící v růžovém kalichu
V achátech svatovítských zříš zděšen své vlastní rysy
Na smrt jsi smuten byl v ten den kdy sebe v nich
objevil jsi

Podoben Lazaru kterého světlo drtí
Pozpátku točí se ručičky hodin v židovské čtvrti
A ty couráš ve vlastním životě pomalu
Jda na Hradčany nahoru a poslouchaje kvečeru
Jak v hospodách české písňe zpívají

Hle jsi uprostřed melounů v Marseilli
Hle jsi v Koblenci v hotelu s obrem na vývěsní tabuli

Hle sedíš v Římě pod japonskou mišpulí
Hle jsi v Amsterdamu s dívkou jež je ošklivá a tobě
hezká se zdá
Říká že se brzo se svým studentem v Leydech sezdá
Tam najímají pokoje cubica locanda v latině
Vzpomínám toho byl jsem tam tři dny a v Goudě
neméně

Jsi v Paříži od soudce vyslýchán
Jak zločinec zatčen a do vězení dán

V bolestných cestách i šťastných jsi proběhl kus světa
Dřív než jsi postřehl lež a svoje leta
V dvaceti láskou trpěl jsi a ve třiceti zas
Jak blázen žil jsem a ztratil jsem svůj čas
Na své ruce se už netroufáš podívat a stále chce se mi
zaplakat
Nad tebou nade vším co zděsilo tě nad ní kterou
mám rád

Uslzen vidíš chudáky emigranty odjížděti
Věří v Boha modlí se ženy kojí své děti
Jich zápach plní síň nádraží Saint Lazare
Jako tři králové věří ve svou hvězdu v budoucí zdar
Myslí že v Argentině se jejich osud změní
A že se vrátí domů až nadělají jmění
Jedna ta rodina si nese peřinu červenou jako vy srdce
své

Ta peřina a naše sny jsou stejně přízračné
Někteří z emigrantů se zdrží a pobývají tu
V brlozích ulice des Rosiers nebo des Écouffes
Často jsem viděl je večer jdou se ven nadýchat vzduchu
Zřídka se pohnou z místa jako figurky v šachu
Nejvíce jsou to Židé a ženy jich s parukami
Sedí bezkrevné a hlídají temné krámy

Stojíš nad zinkovým plechem ve výčepu ochlastů
Popíjíš mezi nešťastníky kávu za dva sous

Jsi pozdě k ránu ve velikém restaurantu
Zpívá se tančí pije se šampaňské

Ty dívky nejsou zlé a mají své starosti přec
I od té nejošklivější dost vytrpěl milenec

Je to dcera městského strážníka prý z Cannes
Nevím jaké má ruce jsou tvrdé a rozprýskané

Mám nesmírnou soustrast se švy jejího břicha
Pokorně dávám svá ústa ubohé dívce se strašným
smíchem

Jsi sám jitro přichází
Mlékaři zvoní bandaskami v ulicích

Noc se vzdaluje jako míšenka přesličná
Tot' Lea pozorná či Ferdina falešná

A ty piješ ten líh palčivý jako života bol
Tvého života jež piješ jako alkohol

Chceš domů pěšky jít a míříš stranou Auteuile
Spát mezi svými modlami z Oceánie a Guineje
Jsou to Kristové jiné víry a jiných bohoslužeb
Nižší Kristové temných nadějí a tužeb

Sbohem sbohem jsi ospalý

Slunce ut'atá hlava
Se kuku kutálí

(Alcools)

Max Jacob

Malvína

(Z „Několika osobností maškarního plesu“)

Tahle ta slečna poděsí vás snad,
nebožka Malvína, jež nechce vějíř z ruky dát
ode dne, kdy jí není více.

Má ohvězďené šedé rukavice.

Jak valčík cikánský se celá kadeří

a jde ti láskou umřít u dveří

blíž stojanu, kde mají hole stát.

Umřela, řekněme, že měla úbytě

— úbytě, to je to, co hbitě hubí tě —

voňavkou hrubou, která krk jí zakroutila.

Oh, zvíře počestné! tak málo pošetilá!

Spíš žravá nežli mlsná, byla těžkopádná,

pro písemnictví profesorka mimořádná.

Vždy jenom v cylindru jí dvořili se páni,

kdo chtěl ji dostati, husarsky musel na ni.

Malvíno, fantome, nechat tě Pán Bůh chrání!

(Le Laboratoire Central)

Georges Chennevière

Krčma

Ty starochu, můj hostiteli,
jak dojemný a vlídný jsi!
Lem očí tvých je rudý a už nemá řas.
Že ruce tvé se třesou, to je dobrotou.
Je sama věčnost mezi námi dvěma tu.
Co na vsi záleží, na době, cestě mé
a našich jménech? Krčma, kde jsme, nemá věku.
Já jsem tvým hostem v Bohu, jako kdyby služka
mně nohy umyla a plášť můj schovala.
Já přišel požádat, zda dostal bych tu pít,
nad dveřmi vida štít a psanou vývěsku,
leč víno, ježs mi nalil do té tlusté sklenky,
jsi nalil v jiném jménu nežli jenom v svém.

Ty nejsi kupec, chudáku.
Čekáš tu. Bojíš se, že obsloužíš mě špatně,
či že snad sklenka mi či víno nehoví,
a hledáš, nač jsi třeba mohl zapomenout.

Chudáku, nic jsi nezapomněl.
Což ani necítíš, jak blízko tebe jsem,
blíže, než sedí tělo mé?

A duši mou, již jsem tak často odepřel,
copak ji nevidíš z mých očí ve svých očích?

Možná, že nikdy neměl jsi
tu duši, kterou nyní máš,
protože nikdy nebyl nikdo,

kdo přijal by ji, jak se sluší,
v bratrském tomto mlčení,
větším nad všechna slova lidská,
jež s duší mou ji konfrontuje.
Nikdy jsi neměl tolik duše.

Ty měl bys sednouti, neb ty tak z dále jdeš.
Mně z hloubi přicházíš svých šedesáti let,
mně z hloubi času přicházíš.
Já nejsem z nás ten příchozí:
já připraven byl na tvůj příchod,
ty mého však jsi nepředvídal.

Tvůj zrod je na konci té cesty, která stoupá
od křižovatky, vidím stromy podél krajů;
nechci se ohlédnout, kam cesta sestupuje,
neb vidím krásnou zem, odkud sem přichází;
nemám však času jít tam, a tak odcházím...
Musím už jít. Je hodina. Na věži bije
a nevyplaší ani spících holubů.
Dopil jsem. Dlouhým pohledem tvůj dům jsem pojal,
tvé stoly, záclony, jež vyšila tvá dcerka,
a staré lahvice tvé domácnosti, ba i
portréty, neuzřev jich, jež jsou nahoře
v pokoji postaveny na tvém prádelníku.
Zvedám se. Jdu již. Ani jsem tě neoslovil.
Zde čtyři sous, a ty mi pravíš: „Děkuji,
děkuji, pane.”

Hlavy ani neotočím.

(Poèmes 1911–1918)

Henri Aliès

Muž

Když přijde mi, můj příteli, blažená na vás vzpomínka,
vidím vás zase v domě jasném prostřed rodiny, vaši
paní
čistou a čilou jako jehla, jež se jí v prstech zablýská,
a vaše hezké děti s pohledem jako len, jež se vám
podobají.

Tak tedy zase vidím vás: velkého, selského ve vzhledu,
s těžkými rameny, jež jsou jak určena pro krunýře,
záda klenutá trochu, hlavu schýlenou kupředu
ve tvrdošíjném postoji zamyšlení a píše,

obličej váš, kde rozrůstá se ryšavé, vrásčité strniště,
pootevřená ústa dávají mu dětský výraz hochy,
a poctivé, modré, průhledné vaše oči vidím obzvláště,
jež prozrazují klidné paprsky jasného ducha.

Skromný a trpělivý jako velcí umělci dob bývalých,
konaje denní práci zbožně a obřadně jako oni,
nemáte nosných, bláznivých křídel víry, jež oni mívali,
a žijete raději svou báseň, bez hluku, než byste mluvil
o ní.

Henri Franck

Oheň radosti v pustině

... A ježto nadarmo tu cestu konal jsem,
pod kroky žhoucími kde mizela mi zem,
mně v rozkoš abstraktní, v plápol, kde představ není,
dopřeje pohroužení.

I

Planoucí oheň strávil vesmír i mou duši
a všechno sežehl, co zářně proměňoval;
vysoko nad světem, kde skvěl se jeho lesk,
nade mnou, jenž jsem byl jak jeho pochodeň,
bez mihotání výš svůj jasný plamen vznáší.

Ó žáre v abstraktnu, plameni ve prázdnu!
Můj odraz ohnivý nic letmo nezachytí,
již nemám zrcadla a nemám potravu,
již nemám žářiště a nemám nikde hranic.

Ó krásné žíření, zhavosti bez mezí,
ty nyní kraluješ v svobodě vrcholné.
Nic neživí tvůj pal a nic jej nezmenšuje,
ty sebou živiš se, tvůj žeh je zcela volný,
sám vládneš nad sebou, vně tebe není nic.

Ó čistý plameni, svobodný, nesmrtelný,
extáze bez závratí, skvělosti svrchovaná,
ó tanci bez únavy, krásu bez námahy,
království beze lži, pustino neoklamná.

Již nemám cizího a nemám svého nic,
jsem pobyt překrásný, kde plál svit bez hranic,
sám v jeho vzplanutí;
je můj a nekonečně přesahuje mne,
jsem žhoucí krev pro srdce jeho mohutné,
tluk jeho perutí!
Jsem božských houslí zpěv, jenž silně, ostře zní,
jsem hlas, jenž zahajuje hudbu slavnostní,
jsem smyčec zvolený; jsem krásný chvalozpěv,
jsem pozdvihování!

Ó blaho, zázraku, plnosti dokonalá,
hle přístav konečně po mukách tolika;
a žár můj bez vestálky, jež by nad ním stála,
se nebojí už, že stín smrti by jej zhasil.
Odvážný voják do bran města proniká

a vkročil v Jericho. Hle útulek i azyl,
poutníče cestou zemdlený;
tož v jeho skvělosti zapomeň na pustinu
a v čistých rozkoších teplého jeho klínu
všech zemí zapomeň, kde vod a stromů není,
jen přeludy a ozvěny.

Já držím plamen nezkazitelný a pravý,
jenž osvítí vše bezpečně;
já nejsem dítě už, co na písčíně staví,
já onen jsem, jenž drží pravdu konečně.

Pravda, toť bez nadějí velké nadšení je,
žár, jehož nelze zotročiti,
jásot, jenž k černu nebi stoupá neschýlený,
naprostá rozkoš ohně bez odměny,
vysoká rozkoš cítit plně svoje bytí
a býti ten, kdo žije!

Být ten, kdo nevnímá už ani vesmír, ani
své iluzorní duše život pohyblivý,
být ten, kdo konečně bez rubu, bez čekání
se ze své vlastní slávy živí.

Nic netkne se mne už; můj oheň nechat' září,
ať v pýše samoty se skví
a boha žádného neplanout na oltáři
nebeské sezná blaženství.

II

Prázdná-li archa, která mnils že desky zákona hostí,
vše mimo tvůj tanec je neskutečné:
jelikož nemá předmětu, je tanec tvůj nehynoucí.
Tanči pro pustinu a tanči pro rozlohy
jak prorok v písčině žhoucí,
tanči v tišině věčné
s královskou důstojností.

Ó nadšení čilého tanečníka,
oštěpy vrháš v úchvatu,
rychle, vždy rychleji bez umdlení,
vždy výše v roznětu;
tvůj krok, tvůj skok, tvůj hod, tvůj křik
a víření na špičkách nohou,
měňavost žárných pohybů,
tvá rychlost dítěte Numidů,
ó plameni, šipko, dravý ptáku,
ó sokole v rozletu!

(La Danse devant l'Arche)

Chvála Francie

Ty aspoň, k níž má touha vráz se rozletěla,
sotvaže z chrámu vyšel jsem,
ty, jež jsi všechny moje přátele mi dala
a i svůj jazyk, krásná zem;
protože vzduch tvůj zářný, lehýnký a jemný
vycházet zdá se z božských úst,
snad opoutáš můj zápal úponky své révy,
jíž na vinicích dáváš růst,
uživíš dobrým zrním ze své stodoly
mou vášeň, jíž nic nenasytí,
protože jazyk tvůj sám Bůh si vyvolí,
když s anděly chce hovořiti; —
je jako výrazná a pohyblivá líce,
je vojsko poslušné pod schopným vojvodou,
císařská silnice, kde rázem celý duch
v pohodlí může postupovat.
Jak čepel plamenná, jíž mával archanděl,
meč rozumu, on dělí nebo prohlašuje,
stanoví, opisuje, vymezí a značí —
má zvučnost smíchu, je hlas spravedlnosti,
je ozev sama světla, je zvuk jistoty
a jasné vyjádření vnitřního bytí.
Vystrojí pro řečníka řízu decentní
a krásnou polnici propůjčí hlasu hrdin.

(La Danse devant l'Arche)

Poznámka překladatele

Tato hrst překladů z francouzské poezie vznikla z největší části v roce 1916, tedy uprostřed války; a vznikla opravdu pod tlakem války, jako literární projev solidarity a duchovního spojení s národem, jenž tehdy krvácel před Verdunem za věc, jež byla i věcí našeho srdce a naší víry. Tento výběr je jenom zlomek tehdy připravované literární manifestace; měl vyjít veliký soubor překladů z francouzské poezie od Baudelaira, jímž se kdysi uzavíralo tlumočnické dílo Jaroslava Vrchlického, až po naše dny; utvořil se kruh překladatelů, v němž zasedali Viktor Dyk, Arnošt Procházka, Hanuš Jelínek, P. M. Haškovec a jiní, kteří získávali další tlumočníky: Stanislava Hanuše, Richarda Weinera a tak dále; byly rozděleny úlohy, s námahou se sháněly prameny, kolektivně se kolacionovaly a opravovaly hotové překlady... Pak byl Viktor Dyk odveden do kriminálu a na ty druhé dolehly jiné starosti války; prostě k chystanému souboru už nedošlo.

Připomínám tento nedokončený plán, protože je zároveň omluvou některých nedostatků mého výboru z francouzské poezie. Tehdy, za války, se nám zoufale nedostávalo pramenů; v C. k. univerzitní knihovně nebyl zastoupen ani Verlaine, ani Verhaeren, natož básníci novější; francouzské knihy se nemohly nikde koupit ani objednat; někdy bylo až dojemné, jak chudičké byly naše knihovny. Už tím byla omezena možnost bohatšího výběru nebo osobní volby. Mnoho z přeložených básní bylo jenom, abych tak řekl, úlohou z pilnosti; v ten onen úkol se musel překladatel rád nerad uvolit, aby se doplnila mezera v chystaném souboru, a neptal se ani, je-li mu ten básník blízek, nebo ne.

Přesto ponechávám toto své překladatelské klasobraní tak, jak bylo, až na několik oprav a doplňků – snad i z pohnutek poněkud citových. V předmluvě k prvnímu vydání po válce jsem napsal:

„Verše francouzské, jak jste mě těšily ve dnech, kdy jsem se vámi obíral! Tehdy právě jsme žili v úzkostech bitvy verdunské; tehdy se

vylévala nesmírná útěcha z každého krásného verše, neboť není možno, aby takový duch, takový život byl ponížen! Každá dokonalá báseň jest jedno veliké vítězství; každá sladká sloka je celé království míru. Již pro tuto útěchu, sličné verše, jsem se netrápil nad vámi nadarmo.” A dále: „Tož přece mluvím o radosti, kterou mi skýtal vznik této knížky. Hrál jsem si s krásnými básněmi, a přitom jsem v nich našel neskonale více, než by mi dala četba nejpozornější. Hrál jsem si s češtinou, nutě ji do těžkých hlavolamů formy i smyslu, a přitom s radostí nejpohnutější, s požitkem a vděčností jsem si uvědomoval, jak je nosná a hojná, pružná a nevyčerpatelná, tvárná a líbezná; každý nový překlad žádal od ní jiné barvy, jiného zvuku a spádu, jiné hmatatelnosti a jiného slovníku; obstojí-li některý z překladů vedle originálu, je to její úspěch.”

Obojí ta pohnutka se v ničem nezměnila ani dnes.

Karel Čapek

(1936)

Ediční poznámka

Z důvodu omezení zákonem č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) byly z této elektronické kopie vyjmuty překlady básníků:

Pierre Albert-Birot: Každodenní básně, Jednatřicet kapesních básní

Roger Allard: Milostná metafora

René Arcos: Báseň, Báseň

Nicolas Beauduin: Báseň

Blaise Cendrars: Noviny, Far west

Fernand Divoire: Jago

Georges Duhamel: Zkouška, Bdělý strážce

Paul Fort: Píseň námořníka, Osudná píseň, Apollon, V obilí, Suchý list,
Tanec třtin, Světélka

Fernand Gregh: Štěstí, Návrat v podvečer

Valery Larbaud: Obrazy

Léo Larguier: Očekávání

Pierre Reverdy: Pozdě v noci

Jules Romain: Jednou, Evropa

Philippe Soupault: Westwego

André Spire: V lesíku

Jules Supervielle: Za tou oblohou zhaslou

Charles Vildrac: Krčma, Při návratu...

Život a doba spisovatele Karla Čapka v datech

1890

Narozen 9. ledna v Malých Svatoňovicích. Otec MUDr. Antonín Čapek (1855–1929), matka Božena, rozená Novotná (1866–1924). Sourozenci: Helena (1886–1961), provdaná Koželuhová, ovdověla, od roku 1930 provdaná Palivcová; Josef (1887–1945) ženatý od roku 1919.

1895–1901

V Úpici, kde rodina bydlí, navštěvuje obecnou školu a jednu třídu měšťanské školy.

1901–1909

Středoškolská studia začíná v Hradci Králové, posléze pokračuje v Brně, končí maturitou v Praze.

1907

Rodina se stěhuje z Úpice do Prahy.

1909–1915

Studuje na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy filozofii, estetiku, dějiny výtvarného umění, anglistiku, germanistiku a bohemistiku. (V letech 1910–1911 studuje v Berlíně a v Paříži.) V listopadu 1915 je promován na doktora filozofie.

1917

Působí jako domácí učitel Prokopa Lažanského na zámku v Chyších u Žlutic. V říjnu nastupuje do redakce Národních listů.

1921–1938

Je členem pražské redakce Lidových novin, v letech 1921–1923 pracuje v Městském divadle na Královských Vinohradech jako dramaturg a režisér.

1922

Poprvé představen prezidentu T. G. Masarykovi.

1925

Je zvolen předsedou československé odbočky Penklubu, kterou pomáhá založit. Stěhuje se s bratrem Josefem do nového domu na Vinohradech.

1931

Jmenován členem mezinárodního výboru pro duševní spolupráci Společnosti národů (stálý výbor pro literaturu a umění).

1933

Pracuje ve Výboru pro pomoc německým uprchlíkům, je místopředsedou Penklubu.

1934

Organizuje pomocnou sociální akci Demokracie dětem.

1935

Žení se s Olgou Scheinpflugovou, počátky stavebních úprav domu ve Strži, který novomanželé dostali od Václava Palivce do doživotního užívání.

1937

Účastní se světového kongresu Penklubů v Paříži.

1938

Podílí se na organizaci světového kongresu Penklubů v Praze. Opakovaně je navrhován na Nobelovu cenu za literaturu. Po mnichovské konferenci (29.–30. 9. 1938) čelí nenávistné kampani, bojuje s českým fašismem a prožívá nejtěžší období svého života. Umírá 25. prosince na zápal plic. Pohřeb na Vyšehradě se koná 29. prosince.

První vydání knih Karla Čapka

1917

- Boží muka

1918

- Pragmatismus čili Filozofie praktického života
- Krakonošova zahrada
- Nůše pohádek

1920

- Loupežník
- Kritika slov
- R.U.R.

1921

- Trapné povídky
- Ze života hmyzu (společně s Josefem Čapkem)

1922

- Lásky hra osudná (společně s Josefem Čapkem)
- Zářivé hlubiny a jiné prózy
- Továrna na absolutno
- Věc Makropulos

1923

- Italské listy

1924

- Krakatit
- Anglické listy

1925

- Jak vzniká divadelní hra a průvodce po zákulisí
- O nejbližších věcech

1927

- Adam Stvořitel
- Skandální aféra Josefa Holouška

1928

- Hovory s T. G. M. (1. díl)

1929

- Povídky z jedné kapsy
- Povídky z druhé kapsy
- Zahradníkův rok

1930

- Výlet do Španěl

1931

- Hovory s T. G. M. (2. díl)
- Marsyas čili na okraji literatury

1932

- Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek
- Obrázky z Holandska
- Apokryfy
- O věcech obecných čili Zoon politikon

1933

- Dášeňka čili život štěněte
- Hordubal

1934

- Povětroň
- Obyčejný život

1935

- Hovory s T. G. M. (3. díl)
- Mlčení s T. G. Masarykem

1936

- Válka s mloky
- Cesta na sever

1937

- Bílá nemoc
- Jak se dělají noviny
- První parta

1938

- Matka
- Jak se co dělá

1939

- posmrtně: Život a dílo skladatele Foltýna (torzo románu)

Karel Čapek

Překlady

Edice Bratři Čapkové
Obálka Alena Kubíková
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 2. opravené vydání
Verze 1.0 z 19. 1. 2018

ISBN 978-80-7532-925-7 (epub)
ISBN 978-80-7532-926-4 (pdf)
ISBN 978-80-7532-927-1 (prc)
ISBN 978-80-7532-928-8 (html)